

Vrijzinnig in tijden van Corona

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filip Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene.

GASTREDACTEUREN

Lien Hellebuyck, Joris Denoo, Barbara De Beurme

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:

30 mei, 25 juli

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht

Lentefeest, een afscheidinterview	4
Advies voor lentefeesten & feesten vrijzinnige jeugd	6
Lentefeest leper	7
De Covid-19-draaiklok	8
Een vrijzinnige kokkin	10
De schriftgeleerde	12
Afscheidsbrief	14
Kalender:	16
Terug naar de kust	18
Groeten uit Bredene	20
Voltaire: man van zaken	22
Activiteiten uit de regio: Mozaïek	26
Activiteiten uit de regio: Poincaré	28
Activiteiten uit de regio: Willemsfonds	28
Activiteiten uit de regio: UPV	29
Uit het nieuws geplukt	29
Wat had je gedacht? Coronozelheid	30
Doris heeft nu officieel een plantsoen	31

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Dag beste zoeklichtlezer,

Dit is een aflevering in de voorwaardelijke wijs.

Ik schrijf dit in volledige afzondering vanwege de corona crisis. Het ziet er niet naar uit dat de uitzonderlijke maatregelen snel zullen opgeheven worden. Het zou best kunnen dat Corona ons dagelijks leven nog altijd regeert als je dit nummer van Zoeklicht in de bus krijgt.

Wij publiceren alle voorziene activiteiten dan ook onder voorbehoud.

Als de maatregelen van 'social distance' nog steeds gelden zullen de activiteiten dan ook geschrapt worden. Volg de websites van jullie favoriete vrijzinnige centra. In ons mei nummer besteden wij traditioneel aandacht aan de lentefeesten. Die zullen in de maand mei niet doorgaan. Binnen in het nummer vind je de officiële richtlijn van het Humanistisch Verbond en deMens.nu. Het is aan de plaatselijke organisaties om alternatieven te voorzien. Misschien kunnen wij die al aanbieden in ons volgend juli nummer.

Ondertussen passen wij ons aan en zijn in quarantaine, werken thuis, herlezen boeken, bejubelen onze helden van de zorgsector en hopen dat zij daarvoor zullen verder gewaardeerd worden als de crisis over is. Wij hangen witte doeken uit, applaudisseren op het juiste tijdstip. We gaan aan het skyperitieven op vrijdagavond en fietsen solo verder, ons afvragend of we onze beminde nog mogen kussen.

Dit weekend gaf TV en andere pers opmerkelijk veel aandacht aan de katholieke communiefeesten en vormsels die geschrapt werden, alsof dit de enige norm was als overgangsrитуeel voor kinderen. Pas op maandag mocht de voorzitter van deMens.nu even uitleggen dat er lentefeesten bestaan. Het deed wat pijn aan mijn vrijzinnige ogen. Anderzijds is de kerk er in geslaagd om een euvel om te vormen tot een propaganda stunt. Wij kunnen er nog van leren ; van die katholieken!

Veel leesplezier

Marc Boone

Lentefeesten: een afscheidsinterview.

***Ik heb altijd lentefeesten voor de kinderen opgezet
alsof ik telkens weer zelf mijn lentefeest zou doen***

Als men Joske Naessens de geestelijke én de echte vader van de Kortrijkse Lentefeesten kan noemen, dan zijn Donald Buyze en David Vantieghem twee van zijn Lentefeest-zonen, die het op zich genomen hebben Joskes kind op te voeden en groot te brengen. Samen met enkele tientallen andere zonen en dochters, de ganse generatie zedenleer-leraars die vandaag op pensioen vertrokken is, of op het punt staat. Donald kwam hier al uitgebreid aan het woord, vandaag is het David Vantieghem.

David: “De lentefeestvierders van vandaag kunnen het zich niet voorstellen: ooit was er een tijd dat de lentefeesten, bestonden uit een parade van hoogwaardigheidsbekleders die de kinderen één voor één op het podium riepen, en ze heel plechtig... een stuk papier overhandigden. De volgende stap was dat er op dat podium door de leraars wat muziek gemaakt werd, en enkele stapjes gedanst. Dat was een enorme stap vooruit, maar de feestelingen stonden erbij, keken ernaar, en dat was het. En dan kwam de ommekeer: vanuit de inspectie-zedenleer, Staf Caremans met name, werden er studiedagen georganiseerd voor de lessen zedenleer, en de lentefeesten in het bijzonder. Ikzelf was er niet bij in de Haan, maar wel in Nieuwpoort. En in Dworp. José, of Joske, Naessens kleurde sterk die dagen. José

was een iets oudere leraar zedenleer, vandaag is hij 93, een van de pioniers van het rijksonderwijs na WO II. Hij was ervan overtuigd dat onze waarden van kritische zin en zelfstandigheid bijbrengen, attitudes noemde hij het zelf, alléén kon via eigen creatieve activiteit en engagement van de kinderen. Creativiteit waar iedereen kon aan meedoen, je hoeft geen dure materialen te hebben, de kinderen kunnen zich best verhelpen met wat ze bij de hand hebben, of wat voor iedereen bereikbaar is: papier, karton, orf instrumenten, water, wc papier, lijm en verf om poppen te maken ; een huis, een wijk, een hele stad maak je met kartonnen dozen; met oude kleren en doeken maak je een feestkostuum; met klei en water boetseert ge mannetjes en koppen; met potten, en waspoederdozen maak je een echte fanfare, en met uw eigen lijf speel je toneel, mime, dans en schaduwspel. Je tovert zo den baas, de werkmens, de bedelaar, de koning, de schattebout tevoorschijn. Het feest en de opstand. De grote verwarring en de gemeenteraad. Expressietechnieken noemde men dat... Die aanpak werd uitgeprobeerd, toegepast, en leverde magnifieke resultaten op, op korte tijd was iedereen ervoor gewonnen. De aanpak van Joske, door inleven, zelf beleven, attitudes doen leven werd de leidraad van de lentefeesten...”

Feit is dat David, verleden jaar 66, nu ook gestopt is met werken als NCZ leraar

aan MPI Kortrijk, en dat niet met volle goesting. Als het aan hem lag, zou hij doorgegaan zijn tot hij aan de kinderen niks meer te bieden had. Of niks meer te bieden had aan de lentefeesten, de ouders, de collega's.

David: “Ik heb altijd vanuit een filosofie en vanuit een overtuiging met kinderen gewerkt. In de geest van Joske Naessens heb ik er altijd naar gestreefd leuke, speelse, genietende, kritische, zelfstandige, onafhankelijke, zelfstandige, gerespecteerde en solidaire zich engagerende jongvolwassenen te vormen. Mensen met een groot hart voor de medemens, en voor de natuur, voor het leven, voor schoonheid en harmonie. Voor humor. Voor speelsheid. Het Kind in ons is het meest waardevolle bewustzijn. Ons ware genot en spitsvondigheid, onze authenticiteit... in het beste geval. De sadist, de narcist, de pestkop wonen daar ook. Vooral als het natuurlijke Kind geen kansen kreeg en de “zwijnouder” zich daarin nestelde. Omdat ik die zaken herken kon ik best overweg met de kinderen MPI. Ook de meest bizarre. Wat me meest stoorde was dat ik helaas in de vrijzinnige wereld veel witgekalkte graven ontmoette, net zoals in de kerk worden idealen soms gepreekt voor... de schapen.... maar worden ze door de paus, de bisschoppen en priesters zelf niet altijd nageleefd.”

Nota van de interviewer: ik had het geluk

“David Vantieghem naast een zwart-wit tekening van zijn meester en voorbeeld José Naessens: de mensheid op weg naar het licht.”

in de jaren 1970 José Naessens te leren kennen. Hij was één der zeldzamen die boeken van Anton Makarenko gelezen had. Makarenko was een Russische revolutionair die zich in de jaren na de revolutie toelegde op het opvoeden van onhandelbare en zelfs delinquente straatkinderen. Met zijn methodes van combineren van lessen en werken, met het combineren van eigen verantwoordelijkheid en groepsactiviteit, en met het combineren van eisen stellen en een groot respect voor de kinderen, behaalde hij ongelooflijke resultaten. In het spoor van Makarenko ontwierp een Franse onderwijzer, Celestin Freinet na WO II ook een naar hem genoemde onderwijsmethode, waarbij ervaringsgericht groepswork verbonden met het maken van dingen en verbonden met de sociale realiteit een centrale plaats innamen... Dat waren de uitgangspunten van Joske.

Een idealist kan niet anders dan botsen...

In feite is David een idealist in de gewone betekenis van het woord: iemand die nog gelooft in idealen. Het strekt hem tot eer, en sommige anderen tot schande.

David: “Alles was begonnen met spelen buitenhuis na schooltijd, op straat, en aan zee met Kindervreugde. En op de speelpleinwerking op RMS-Harelbeke, en met MJA. Later werd ik daar overal zelf monitor. Later met de humanistische jongeren op vakantie-reizen in België, Duitsland en ook Oostenrijk. Samen met José Naessens en zijn familie.

In de woelige jaren '70 had ik samen met een aantal jongeren van de humanistische jongeren, studiedagen gevolgd. Activiteiten opgezet, kennis gemaakt met Vuile Mong, Freek Neirinck, straat-

theater,.. En uiteindelijk hebben wij zelf een jeugdhuis, een jongeren-praat-café geopend in de Harelbeekse Kouterstraat, op de Eiland-wijk. De Karre, dat initiatief was geïnspireerd door mijn leraar NCZ, Thierry Deleu zaliger, door de Ferrer Club in Oostende en door jeugdhuis Reflex in Kortrijk. Voor mij waren de eerste bewuste stappen op de weg van de georganiseerde vrijzinnigheid.

Na een mislukt jaar aan de univ, schreef ik me in voor de lessen Onderwijzer aan Rijks Normaal School Kortrijk, een tweejarig project. Deels met glans afgelegd, deels in het verkeerde keelgat geschoten van sommige leerkrachten daar... Wegens vrijmoedig mening zeggen! Wegens te socialistisch voor de liberalen. Wegens teveel haar op de tanden. Ook. Ik koos voor leeftijd 6 tot 13.”

David: “Ik volgde zondagvoormiddag lessen over historisch materialisme, dialectisch materialisme, marxisme, etc..in de volkshogeschool van Harelbeke. Dit verscherpte mijn inzichten, en bracht me in conflict met Pierre Lano de lokale textielbaron, de seigneur van Harelbeke, en sponsor van de ploeg van Harelbeke waarin ik meespeelde. Ik begon te criticasten en dat is niet goed voor een sportgebeuren: je laat steken vallen en gaat finaal naar de afgrond. Via de onvermijdelijke kwetsuur.

Politiek en sport. Politiek en kunst: ze matchen niet!

Maar eerst moest ik nog drie jaar burgerdienst afmaken. Daarna zocht ik mijn weg verder in het Onderwijs, als leraar zedenleer. Kwam Joske opnieuw tegen, en engageerde me voor de lentefeesten.”

Dat waren de lentefeesten...

David: “Elk nieuw lentefeest begon

met het afspreken van een thema. Het thema diende om eenheid te brengen in de voorstelling: de kapstok! 1990: het thema was: muren. En dan gaan we met de leraarsgroep daarop wat brainstormen: over de muur wonen de burens, muren veronderstellen andere mensen, er staan muren tussen mensen, op de muren kunt ge gedichten schrijven, en schilderijen maken... en wij, de leraars gaan dan met de kinderen discussiëren over de thema's, hoe zou je dit uitbeelden? Dat wordt allemaal nauwkeurig genoteerd, en daarna gaat iemand, vele jaren was dat Donald, een scenario uitschrijven, daar hoort zo'n belichting, en zo'n muziek... En dan begint het praktisch uitwerken en inoefenen.

In 1992 was het thema binnen/buiten. Ongelooflijk wat een brainstorming hier rond allemaal oplevert: innerlijk/outerlijk; buitenland, inleefreizen; buitenbeentjes; open en toe; buitenlanders; binnenkant/buitenkant; buiten vliegen; en als je daar dan de fantasie van de kinderen op loslaat...

Als ge u steunt op de ideeën van de jongeren zelf kost het geen moeite om daar anderhalf uur plezier te maken en voor de kinderen zelf interessante, leerrijke activiteit uit te maken.”

En hier begon een interessante discussie die ik als onaf beschouw: David is er terecht van overtuigd dat het zou moeten mogelijk zijn dat -bij manier van spreken- vier keer zoveel kinderen het feest van de vrijzinnige jeugd en het lentefeest meemaken. Desalniettemin staat hij op het standpunt dat die feesten zouden moeten strikt voorbehouden blijven voor kinderen die lessen zedenleer volgen, en

Advies voor *lentefeesten* & *feesten vrijzinnige jeugd* n.a.v. het coronavirus

27 maart 2020 /

niet een of andere godsdienst. Hij maakte zelfs een nota, in zijn eigen stijl:

Kinderen uit Vrij (katholiek) onderwijs, kunnen die Lentefeest doen? ik was openlijk tegen. De meeste die mijn mail daarover kregen waren akkoord. Ik zegde: 'Ik heb geen verbinding met Vrij onderwijs kids, ik zie de ouders arrogant kiezen, net als alle rijken, voor wat meest blinkt, en ik mis hun steun in GO en stedelijk.'

Dus: ik werk niet met hun kids op Lentefeest: geen verbinding. Punt uit.

Of, met andere woorden, Het lentefeest is de afsluiting van een jaar met de kinderen te werken... Als dat jaar er niet is, heeft de afsluiting ervan voor de leerkracht ook geen zin.

Echter, toen ik uit het leven gegrepen tegenargumenten op de mat legde, werd de zekerheid toch weer twijfel, en vooral: hoe kom je aan uw vier maal zoveel, in een land waar veel meer dan de helft niet meer gelovig is, maar toch blijft kleven aan de overgangsrituelen voor de 6- en van 12-jarigen. Toch wel door uw deuren open te gooien, en zeker niet door een soortement eigen kerk tegenover en naast de bestaande te zetten...

David: "Ik heb in mijn loopbaan altijd goeie contacten met de kinderen van mijn klas én met de gevierde kinderen proberen op te bouwen. Ik probeerde er een groeifeest van te maken. Een uitdaging. Vooral. Vroeger legden wij ons plan voor aan de kinderen en zij kozen hun groep. Er was een nachtspel. Een doses onzekerheid..."

Ik heb geprobeerd een aantal kernwoorden waar te maken, en denk dat ik daar ook een beetje in geslaagd ben: werken met planning en naar de kern van het thema reiken, niet zagen op kap van de kinderen, schalkse humor, de muziekkeuze verzorgen, het thema en expressie middel in samenhang kiezen en brengen, ruimte laten voor spelen is een prioriteit, helder zijn in de communicatie, de dingen theateraardig sterk op het podium brengen... Ik zal het missen.

En de kinderen zullen u missen, David.

Ps: David V. publiceerde een iets langere tekst over zijn bewogen leven. Wie meer van hem wil horen/lezen contacteert hem best op de link vantieghem.vantieghem@gmail.com.

Aansluitend bij de adviezen van de overheid en meer bepaald ook de richtlijnen van het Departement Onderwijs, adviseren het Humanistisch Verbond en deMens.nu voor een definitief uitstel van alle vrijzinnige feesten dit voorjaar. Rekening houdende met de bestaande maatregelen die door de overheid werden genomen, om de onzekerheid bij de organisatoren weg te nemen en vooral omwille van de bekommernis voor de gezondheid van onze kinderen en van ons allen lijkt ons dit de enige verstandige oplossing.

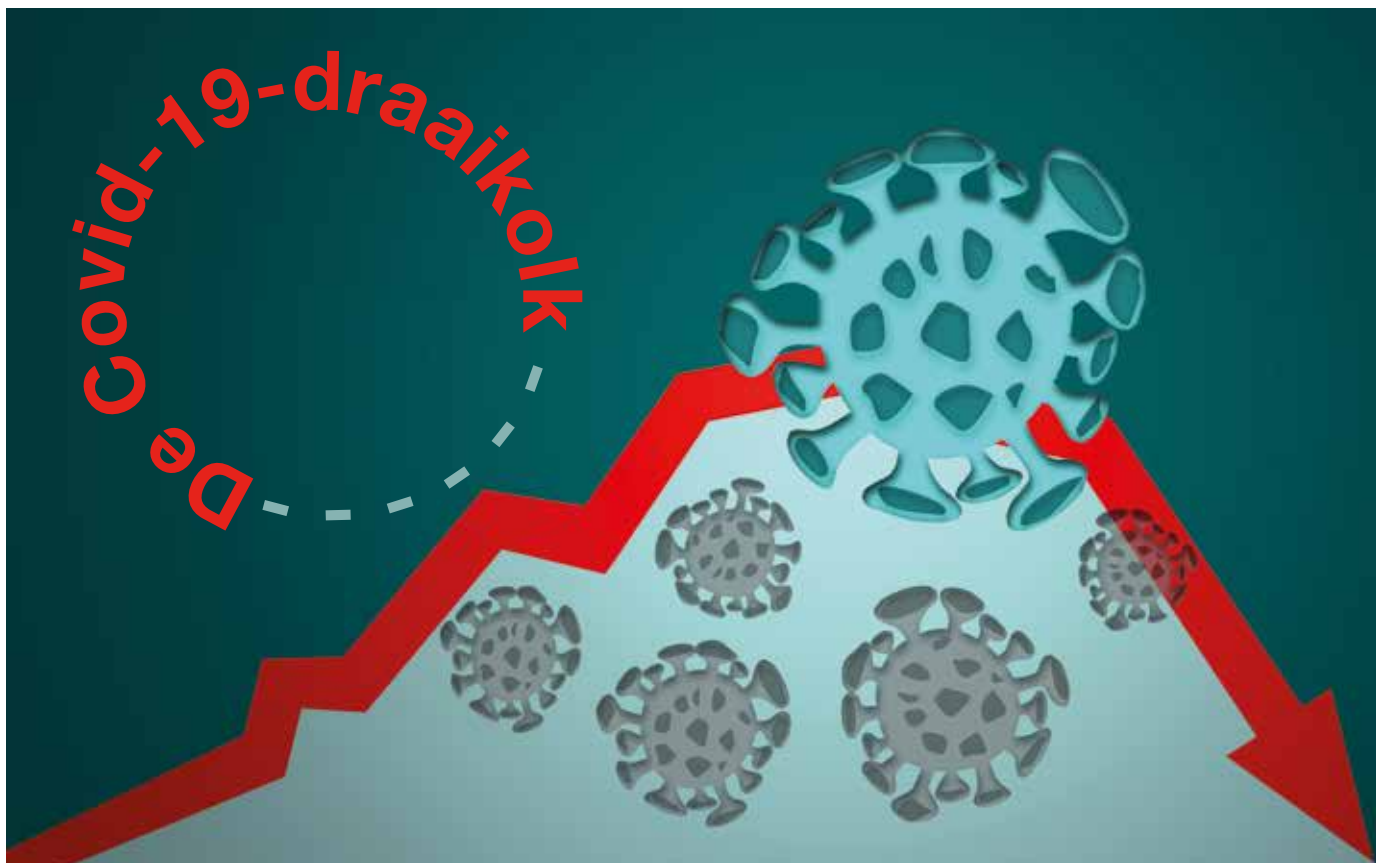
Wij beseffen allemaal dat dit voor velen – in de eerste plaats de kinderen, maar ook de ouders en familieleden en de vele organiserende vrijwilligers – een grote teleurstelling is, maar het zou onverantwoord zijn om de komende maanden onnodige risico's te nemen door mensen in groepsverband te laten samenkomen (wat trouwens ook verboden is).

Met het Humanistisch Verbond en deMens.nu onderzoeken we verder op welke manier we de feestelingen die dit voorjaar uit de boot vallen volgend schooljaar opnieuw kunnen laten aansluiten en ook wat we na de zomer (als de crisis hopelijk bedwongen is) alsnog kunnen aanbieden aan onze 12-jarigen die immers het nieuwe schooljaar in een andere schoolomgeving zullen terechtkomen. Er wordt ook nagedacht over de mogelijkheid om nog op kortere termijn een 'virtueel alternatief' voor de feesten te ontwikkelen.

Lentefeest leper

Ook in leper is men druk in de weer met de voorbereidingen van het grote feest. Het lijkt een enthousiast en onbezorgd gebeuren. Deze foto's dateren dan ook nog van het tijdperk van voor de corona crisis.

Een microscopisch kleine klont eiwitten zet in een razende vaart de wereld op stelten. Het is raadzaam dat schouwtoneel op een gepaste intellectuele afstand mee te volgen. De informatievloed is ongezien en de adviezen en signalen knetteren om je schedeldak. Zonder enige kritische kijk op het verloop raak je al snel met vooroordelen en angst besmet. Het woelen van het virus in de samenleving zet druk op het beleid. Het is interessant om zien hoe een maatschappij daar mee omgaat. De wezels, de kraaien, de hamsters en de vossen komen weer nadrukkelijk in het beeld. Het mensbeeld kan soms ontluisterend en tegelijk verkwikkend zijn. Tussen lach en traan blijft de vaststelling hoe kneedbaar de massa blijft. Dat zou een grotere angst moeten opleveren dan een mogelijke besmetting door het virus.

Technologie

Het is indrukwekkend en aan de andere kant ook geruststellend dat wetenschappers snel een zicht op de hoedanigheid van het virus konden krijgen. Het werd al vrij vlug duidelijk dat de symptomen waren aan een gemuteerd virus. De ziektekiem werd spoedig geïsoleerd en zijn genetische code werd ontrafeld. Het virus zou dicht aanleunen bij het SARS-CoV-2-virus. Dit hoogstandje van technologisch kunnen is blijkbaar wereldwijd mogelijk – niet beperkt tot

één enkel land of multinational – en de informatie en de onderzoeksresultaten werden vrij verspreid. Er werd wereldwijd kennis gedeeld, overleg gepleegd en samen gewerkt. Hoe het voorkomen van een bacil de grootsheid van de mensheid kan illustreren.

Technologie en kapitaal zijn in symbiose met elkaar. Een technologische voor­sprong werkt de kapitaals­accumulatie in de hand. Hoe groter het kapitaal hoe meer middelen aan het behouden van de technologische voor­sprong besteed

kunnen worden. De kennis en wetens­waardigheden van het virus zijn open­baar (open bron). Het is koffiedik kijken of de kennis van een vaccin open bron zal zijn of dat patenten en octrooien de vrije aanmaak van het vaccin zullen beletten. Winstbejag en monopolievorming – anderen hinderen of uitsluiten – kleuren dat mensbeeld negatief bij. De grijpkauwen van het kapitaal zijn daarom koortsachtig op zoek om als eerste de hand op een werkend vaccin te leggen. Het is blijkbaar typisch mense-

lijk om dergelijke wereldwijde bedrijven te vereren ondanks het gegeven dat de burger aan de macht en de nukken van deze conglomeraten onderworpen wordt.

Niet enkel Big Pharma ziet al goud blinken, ook de gilde van het boerenbedrog, namelijk de kwakzalverij en de homeopaten, duiken in de coulissen van het gebeuren op. De Amerikaanse overheid (FDA en FTC) diende in te grijpen om de verkoop van tincturen, kruidenmengsels en colloïdaal zilver aan banden te leggen. De “Buhner Coronavirus Kit” van Herbal Amy ging anders voor 155\$ vlot van de hand. Stephen Buhner, een zogenaamde expert in de kruidengeneeskunde, beweerde te weten hoe het Corona-virus de weefsels aantastte en hoe kruiden dat proces konden verhinderen. Waar is in Amerika de gewoonte gebleven dat snoodaards met pek en veren uit de goegemeente werden verjaagd?

De informatievloedgolf

De informatiesluizen stonden overal wijd open en de hersenspoeling was niet min. Experts en vermeende experts kampten om media-aandacht. Ook Facebook, het riool van het internet, spande weer de kroon met verkeerde informatie, vooringenomenheid, complottheorieën en apocalyptische scenario's. De maatschappelijke turbulenties die het virus veroorzaakte werden handig voor menige ideologische kar gespannen. Zo werden de vluchtelingen met de vinger gewezen als oorzaak van de snelle verspreiding van het virus. Wie weet nog het kaf van het koren te scheiden? Hoe valt het nog vrij te denken in een aanhoudende vloedgolf van gemanipuleerde informatie? Hoe

kan men uit dergelijke informatiesoep een correcte inschatting van het risico maken? Het irrationele hamstergedrag van de consumenten is een teken dat de communicatie – ondanks alle informatie – met de burger fout loopt. Iedere samenleving, die zichzelf respecteert, zou bezig moeten zijn hoe men de burger correct kan informeren met de uitdaging om vrije informatiegaring en vrije meningsuiting te garanderen. De coronavirus-pandemie laat zien dat dergelijk vraagstuk meer dan ooit aan de orde is, daar een crisis door manipulatie van enkele brandstichters snel tot ontwrichting van de samenleving kan leiden. Angst kiemt goed in tijden van verandering en onzekerheid, zodat sympathie groeit om de democratische besluitvorming in quarantaine te plaatsen of om mensenrechten verder uit te hollen. De informatie-draaikolk houdt bovendien de aandacht af van andere grotere maatschappelijke problemen zoals het onmenselijk omgaan met vluchtelingen, de toenemende ongelijkheid en uitbuiting, de ontkenning van de klimaatveranderingen.

Welzijn versus kapitaal

Het aarzelen om maatregelen te nemen om de gezondheid van de burger en de gezondheidsinfrastructuur te beschermen is een typisch kenmerk van een kapitalistische samenleving. Eigenlijk zou de modale belg niet mogen klagen met negen ministers van Gezondheid, ware het niet dat de kapitaalsaccumulatie boven de algemene gezondheid van de burgers staat. Net zoals de wetenschappers, die een nooit geziene wijziging van het klimaat aantoonde, niet serieus genomen werden, net op dergelijke manier werden de waarschuwingen van de virologen in de wind geslagen. Pas nadat de aanwijzingen van een ramp –

de ontoereikende middelen om een piek van patiënten op te vangen – overduidelijk werden, werden de maatregelen genomen. Dergelijke paniek-politiek is kenmerkend voor een samenleving die gedragen wordt door een kortetermijns-eigenbelang. De onwil om maatregelen te nemen tegen de luchtvervuiling van het autoverkeer, dat meer doden veroorzaakt dan de jaarlijkse griep, is daar een treffend voorbeeld van.

De solidariteitsgolf

Zoals te verwachten was raakte de beurs, de continue lotto van het kapitaal, met de koorts besmet. Commissievoorzitter Ursula von der Leyen riep pathetisch op om “solidair” te zijn en de geldkranen open te draaien. Hoezo geld beschikbaar? Er was toch geen geld om de armoede, het vluchtelingenleed, de groeiende ongelijkheid uit de wereld te helpen? Maar Ursula had geen oren naar deze bemerkingsen en liet zowaar 37 miljard € uit haar hoorn des overvloed stromen. Het geld was bedoeld voor “de zorg” stelde ze nog. Niet de zorgsector wel te verstaan, wel de zorg voor de bedrijven. Solidariteit is ansteekelijk en zo liet ook Fed (Federal Reserve), het stelsel van Amerikaanse banken, weten dat het 1.500.000.000.000 \$ extra in de markt gaat injecteren. Kort daarop liet de ECB (Europese Centrale Bank) solidariteitsgewijs weten naast de 20.000.000.000 € per maand nog een bijkomend extraatje van 120.000.000.000 € aan “zorg” te gaan besteden. Koen De Leus, hoofdeconoom van BNP Paribas Fortis, jubelde meteen “alle remmen los”. Wat mogen we als burger blij zijn dat er er zo goed “gezorgd” wordt.

Een vrijzinnige KOKKIN

Met trots kan ik, als bijna 39-jarige, zeggen dat ik NIET gedoopt ben. M'n ouders vertelden mij vroeger wel eens een beetje over godsdienst enzo.. Als ik graag m'n communie wou doen moest ik me laten dopen en als dat mijn keuze was dan gingen m'n ouders daarvoor zorgen. Natuurlijk wilde ik dat niet. Ik deed met veel plezier mijn Lentefeest én mijn Feest Vrijzinnige Jeugd!

Ik groeide op in Tielt en hoewel ik al meer dan 10 jaar in Sint-Eloois-Winkel woon speelt een groot deel van mijn sociaal, cultureel en sportief leven zich nog steeds af in mijn hometown. Zo ben ik ook lid van HV Tielt.

Marie-Josée Wullaert, mijn ma, zit in het bestuur van HV Tielt. Vraag me niet hoe lang al, want dat weet ik niet precies: lang in elk geval. Sinds 1999 organiseert HV Tielt elk jaar, meestal eind november, een kookavond voor haar leden. Dirk Hellebuyck, mijn pa, helpt mijn ma wat met het computerwerk (uitnodiging en receptenbundel maken), maar alle praktische zaken voor de jaarlijkse kookavond worden geregeld door mijn ma.

Maanden op voorhand bedenkt ze een thema. Eigenlijk start ze direct na de kookavond al te brainstormen voor de volgende editie. Ze zoekt recepten op, probeert die uit en past ze evt. hier en daar wat aan...

Wanneer de inschrijvingen zijn afgelopen moet de boodschappenlijst gemaakt worden.. Uitrekenen hoeveel er van alles nodig is.. Klinkt misschien simpel maar dat is het niet.

Er komt dus altijd heel wat voorbereiding aan te pas.

Lekker eten en koken is mijn ma haar leven. Ze was vroeger lerares in het middelbaar. Ze gaf o.a. het vak

“voeding-verzorging “. Koken was niet alleen mijn moeder haar beroep; het was en is zo veel meer dan dat. Speciale dingen koken en unieke gerechten klaarmaken was en is nog steeds iets wat haar passie is. Dagelijks is ze er mee bezig. Iedereen die ooit op bezoek geweest is bij mijn ouders weet dat ik geen leugens schrijf.

Terug naar de HV-kookavond nu. De avond zelf geeft mijn ma wat uitleg, splitsen de aanwezigen in groepjes en elk groepje neemt een deel van de menu voor zijn rekening. Ontelbaar veel keer wordt de naam (Marie-)Josée geroepen: de hobbykoks hebben uiteraard tijdens 't bereiden vaak wat assistentie nodig. Mijn pa is barman van dienst en ik nam enkele jaren geleden de taak van fotografe over van mijn oom.

Nadat alle nodige voorbereidingen gedaan zijn wordt elk gerecht afgewerkt en opgediend. Dan klinken we en genieten we met z'n allen samen van al het lekkers. Afruimen en afwassen gebeurt ook allemaal in een leuke sfeer.

Zo gaat het er toch meestal aan toe. In het verleden zijn er een paar keer gelegenheidskoks geweest die soms een andere manier van werken hadden. Dat was niet slecht, maar we hebben toch liever onze HV-Tielt-chef-kok MJ !

Eind vorig jaar vond de 20ste editie van deze gezellige kookavond plaats. Ik vond dat dit porseleinen jubileum een speciale vermelding waard was in Zoeklicht. Wegens mijn soms té drukke leven is dit artikel er wat later gekomen dan ik eigenlijk wou, maar langs deze weg wil ik graag HV Tielt en in het bijzonder MJ Wullaert nogmaals van harte feliciteren: een dikke welgemeende PROFICIAT met dit jubileum van de HV-Tielt-kookavond!!

20 jaar koken met Humanistisch Verbond Tielt door Marie-Josée Wullaert

- 1999: Koken met bier
- 2000: Sneller dan je denkt wokken
- 2001: Vlaamse streekgerechten
- 2002: Russisch koken
- 2003: Afrikaans koken
- 2004
- 2005: Thaise keuken
- 2006: Smaken uit 1001 nacht
- 2007: Pottenkijken bij onze Kosovaarse burens
- 2008: Zuiderse keuken
- 2009: Turkse keuken
- 2010: Spaanse delicatessen
- 2011: Dag van de vergeten smaken
- 2012: Huiskamerrestaurant
- 2013: Thais koken
- 2014: Koken met chocolade
- 2015: Straatvoeding of klinkt dit beter Street Food
- 2016: De petat
- 2017: Wat we koken en smullen kiezen jullie zelf
- 2018: We rollen, maken pakjes, zakjes en smullen ze op
- 2019: Zeg het met bloem

Voor bepaalde kookmomenten waren er gelegenheidskoks.

Niemand had 't vroeger gedacht, maar ik heb zelf een beetje de microbe te pakken gekregen.. Ik ben verzet op hapjes maken (en opeten). In 2017 heb ik, op de HV-kookavond, een megalekker en eenvoudig te maken hapje leren kennen. Ik heb 't intussen al meerdere malen thuis geserveerd voor gasten. Ik paste zelf het recept ook nog wat aan. (Ja, ik ben nu eenmaal de dochter van mijn moeder.) Ik scoor altijd supergoede punten met dit heerlijke paprikabladerdeeghapje. Vandaag deel ik graag het recept met jullie.

Bladerdeegrolletjes met paprika

Benodigheden:

- 1 rol vers bladerdeeg of 6 losse velletjes bladerdeeg uit de vriezer
- 75 gram kruidenroomkaas
- 2 geroosterde paprika's uit pot (of vers roosteren)
- tak verse peterselie
- 50 gram geraspte kaas
- 1 ei.

Werkwijze:

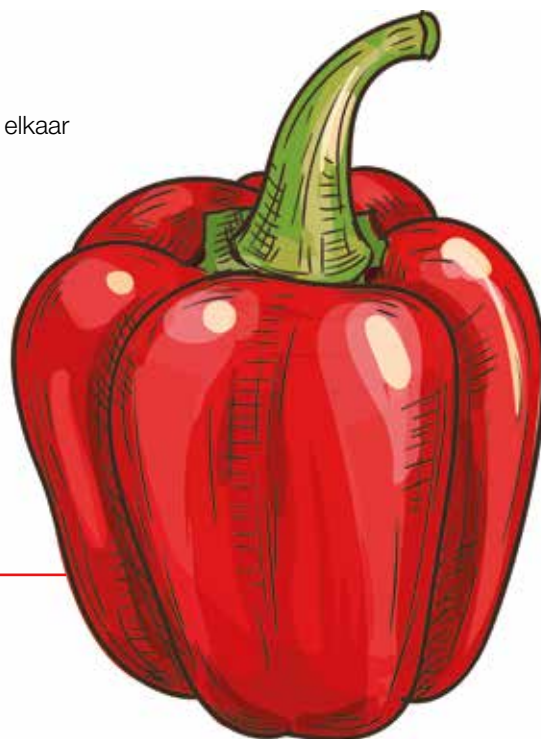
- Verwarm de oven op 200 graden.
- Als je losse plakjes bladerdeeg gebruikt leg je er aan de lange zijde 3 naast elkaar en de korte zijde 2, maak deze met de naden aan elkaar tot 1 grote plak.
- Besmeer het hele oppervlak met de kruidenroomkaas.
- Laat de paprika's goed uitlekken en snijd net als de peterselie fijn.
- Verdeel de stukjes paprika en peterselie over de roomkaas.
- Bestrooi met de geraspte kaas.
- Rol het bladerdeeg via de lange zijde op.
- Snijd de rol in plakjes van ca 1 cm.
- Leg ze, op bakpapier, op een bakplaat.
- Besmeer de bovenzijde met wat losgeklopt ei.
- Bak ze ongeveer 20 minuten in de oven.

Zowel warm als koud lekker.

Aanpassing recept door Lien:

- Vervang de kruidenroomkaas door geitensmeerkaas.
- Gebruik oude gemalen kaas, want dat smaakt lekker krachtig door.

Smakelijk!!

De schriftgeleerde

Er was eens een schrijver. Dat klinkt heel ongewoon. Gewoonlijk zijn het de schrijvers zelf die schrijven: 'Er was eens...' . We bestaan het echter van deze bepaalde schrijver het hoofdpersonage van ons essay te maken. Dat klinkt alweer heel ongewoon. Kan iemand als personage in een essay fungeren? Is dat niet voorbehouden aan de pure fictie? Om dat te weten te komen, moet u dit lezen. Kom en volg ons.

Ook hij werd ooit in het glore van zijn bestaan boven een kelkvormige doopvont gehouden, schrikkend van het plensje water dat op zijn voorhoofdje spatte en de rood aangelopen tronies die zich over hem heen bogen. Het was inmiddels al zijn derde trauma, na zijn geboorteschreeuw (niemand had hem ooit gepolst naar de wenselijkheid van zijn teraardebestelling) en het pak slaag dat de arts hem gegeven had om te testen of alles wel goed zat bij deze nieuwe wereldburger. Zijn ongevraagde

lidmaatschap van het leger van God was een feit, ondanks zijn gespartel. Veel later zou hij ontslag nemen. Maar laten we niet op de zaken vooruitlopen.

Hij werd schrijver. We weiden daar niet over uit. We volstaan met de mededeling: 'Al vroeg hoorde hij de letteren knetteren'. Op een bepaalde dag ontmoette hij een antiquair. Het was tijdens een pausbezoek aan hun land. 'Wist je,' zei de antiquair, 'dat ze ter gelegenheid van het bezoek van de paus overal, nou: op zoveel mogelijk plaatsen, verkeerde lieveheren verwijderd hebben?' Dat werd voor de schrijver het begin van een queeste: niet alleen naar zulke verkeerde lieveheren, maar ook naar hun betekenis. Als schrijver die langzaam maar zeker zijn 'geloof' aan het verliezen was – wat echter zijns inziens het meest misbruikte woord uit de moderne wereld was – ging hij meer en meer een eigen inzicht verbinden aan het bestaan (verschijnsel?) van de verkeerde lieveheer.

Je hebt verkeerd getande postzegels. Er zijn albinodieren. Je hebt schrijffouten in belangrijke documenten. Er gebeurden versprekingen in historische toespraken. Curiosa dus, merkwaardigheidjes, ja: dingsigheidjes. Eventueel voer voor verzamelaars. Kort na zijn ontmoeting met de antiquair ontdekte de schrijver zo'n verkeerde lieveheer, op de tweede verdieping van een imposant huis, waar een bevriende huisarts woonde. Hij mocht het crucifix meenemen van de eigenaar, die eerst wel het fijne van de zaak wou weten:

'De verkeerde lieveheer betekent het begin van de rechtspraak en de bevrijdingstheologie. Dit is de ware leer van de Jezus. Hij buigt zijn hoofd naar links, om het alibi van de slechte moordenaar te kunnen aanhoren, tegen de officiële canon in. Hij bekommert zich om de donkere en de zogenaamd slechte kant van het bestaan op deze blauwe plek in het heelaal. Officiële lieveheren daaren-

tegen hebben hun hoofd op hun borst gezonken, misschien uit schaamte om wat er van de wereld is geworden, of ze rusten met hun hoofd op hun rechterschouder, aandacht schenkend aan de goede moordenaar: een allerlaatste bekering.'

Enkele weken later bracht de schrijver de verkeerde lieveheer opnieuw ter sprake, want hij raakte er bezeten van. Hoewel de gastvrouw en -heer stevig 'ongelovig' waren (alweer een voorbeeld van een variant van het meest misbruikte woord uit de moderne wereld, dit keer echt ontkennend-negatief), kwamen ze met een man-aan-het-kruis aandragen. Het was een stuk wortel van een wijnstok, dat toevallig die vorm had aangenomen. Bijbels kon al niet. Een priester uit de familie had het ding voorheen al als cadeau afgewezen, omdat hij het te karikaturaal vond. Toen de schrijver het door de natuur pijnlijk verwrongen stuk hout bekeek, merkte hij dat het inderdaad een verkeerde lieveheer betrof. Een grillige jan-an-de-lat. Het 'heidense' koppel gaf de schrijver het ding in bruikleen, omdat die aangekondigd had dat er wel eens een roman ter zake zou kunnen volgen. Ze waren benieuwd, zeiden ze.

In zijn zoektocht naar zin keek de schrijver uit zijn doppen, overal waar hij kwam. Hij inspecteerde paternosters bij hoogbejaarden. Hij ging weer kerken binnen. Hij knielde in kapelletjes. Hij gluurde rond in wachtkamers en vergaderzalen. De meeste linkse christussen leken echter van de aardbodem verdwenen.

Het vermaarde filmarchief in Brussel had een afdeling bijbelfilms. De schrijver spoorde erheen en bekeek er zoveel mogelijk, dagen aan een stuk. Het was hem natuurlijk om het passieverhaal te doen. Wat had er zich op en rond Knekelheuvel afgespeeld? Vooral Franse en Italiaanse prenten zag hij, van de jaren dertig van de vorige eeuw tot de eerste decennia van het nieuwe millennium. Hij maakte zuidelijke pathos en pogingen tot bloederig realisme mee. De kruisen en de manieren waarop gekruisigd werd, verschilden soms sterk. Een enkele Jezus werd permanent van op de rug weergegeven; zijn bebloede gelaat bleef onzichtbaar. Maar geen enkele van deze fictieve christussen stierf als een verkeerde. De enige echte (compleet) verkeerde man die de schrijver op het witte doek meemaakte, was Simon, genaamd Petrus. In de dodencellen bij

de arena merkte die op dat het een eer was te mogen sterven zoals zijn leermeester. 'Daar zullen we dan wat aan doen,' zeiden de Romeinen. Ze kruisigden hem ondersteboven.

Hoe zat het met de lieveheer van de vrouwen? In zijn queeste vroeg de schrijver zich ook dat af. Een van zijn vriendinnen had eens geopperd dat alle vrouwen op vrouwen moesten stemmen bij de eerstvolgende verkiezingen. Dat zou de teelballentorsers (de 'niet-vrouwen' volgens de erfelijkheidsleer) zuur opbreken! Wat als de godheid borsten had gehad? Een oergrot waarin het leven ontvangen werd en waaruit het ook geboren werd? Hoe zat het dan met de machtsverhoudingen op aarde? Zelf bleef Hij, de mannelijke God, daarover al eeuwen hardnekkig zwijgen. Toen ze er in de Bijbel over gingen schrijven, hield Hij op met spreken en preken. Wie waren de erfgenamen van die schuwe zwarte vogels aan de voet van die staak op Knekelheuvel? De moeders, de zusters, de vrouwen, de vriendinnen, de hoeren? Smart. Wereldsmart. Golgotha een molshoop van neurosen? De schrijver dacht er steeds grondiger over na.

Uit een kladschrift van de schrijver, dat probatio pennae betreffende de verkeerde lieveheer bevatte:

Het woord 'geloof' is gekaapt door een mainstream van 'gelovigen', die het een ijdele inhoud hebben gegeven. Alsof zij de waarheid in pacht hebben. De term 'ongelovige' is verworpen tot een puur negatieve aanduiding, doelend op afwijking van een standaardmodel. Alsof het alleenrecht op oordelen toebehoort aan zij het Koninkrijk der Hemelen zullen betreden. IJdel gebruik van hoofdletters!

Hoe zich daartegen te verweren?

De schrijver, inmiddels geheel ontdaan van zijn 'geloof' – al geloofde hij nog in veel zaken –, nam zijn toevlucht tot wat hij het beste kon: schrijven. Hij schreef een novelle over verkeerde lieveheren

- (1). Hij verdichtte het Golgothaverhaal
- (2). Hij berijmde het geboorteverhaal
- (3). Tot tweemaal toe plengde hij een roman waarin hij de Bijbel herschreef
- (4). Hij had het – zoals elke schrijver – over Leven, Liefde en Dood. Zijn collectie verkeerde lieveheren bleef wel beperkt. Hij had immers ook al materie en bezit naar de achtergrond verbannen. Bij dit alles deed zich iets nieuws voor: waar de schrijver vroeger

ongemak vertoonde bij het bedrijven van woord en tekst in een context van religie, daar ondervond hij nu vervulling in de zinnen die hij ontwierp. Er heerste niet langer oudtestamentische zinsverduistering. Hij had vreugde gevonden in het verlaten van de middenweg. De verkeerde lieveheer had hem de andere weg gewezen.

Na zijn ontslag uit het officiële leger van God daalde er rust over hem neer. Hij besefte dat schrijven zijn religie was. Maar daar waren geen hoofdletters voor nodig. Schrijven was een kunst. Hemels en hels. Hoopvol en wanhopig. Hij werd een ware Schriftgeleerde. Hoe dieper hij zijn pen in de inkt doopte, hoe grondiger zijn ontdoping aanvoelde. Het verwoorden van zijn demonen had geholpen. Hij voelde zich weer vrij.

(1) Vreemde hemelvaart, Joris Denoo, uitgeverij Aleph Press, Wevelgem, geïllustreerde novelle, 1994. Tevens verschenen (n.a.v. een bekroning in een prozawedstrijd van uitgeverij Meulenhoff Amsterdam) in het literair tijdschrift De Gids (NL), jrg. 158, 1995.

(2) Encefalogram, episch gedicht in Zwaartekracht, Joris Denoo, uitgeverij Kleinood & Grootzeer, Bergen-op-Zoom, 2017.

(3) De Rollen van de Dode Zee, episch gedicht in Linkerhart, Joris Denoo, uitgeverij Poëziecentrum Gent, 2000 (bekroond met de 5-jaarlijkse Guido Gezelle Prijs Brugge 1999).

(4) Angel, digitale roman, pseudoniem Bjarne Donderdag, op Bookbuster, Schrijverspunt (NL).
Beeldenaar, digitale roman, Joris Denoo, op Bookbuster, Schrijverspunt (NL).

Joris Denoo
Lid HV (716922)

* Schrijver
<https://jorisdenoo.wordpress.com>
<https://vreselijkeverhalen.wordpress.com>
http://blog.seniorennet.be/geraldine_rolslare
<http://blog.seniorennet.be/romansDNO>
<http://romaneskeboeken.jouwweb.nl>
<http://plankenkoorts.jouwweb.nl>
<http://vreselijkeverhalen.jouwweb.be>
http://blog.seniorennet.be/donderdag_007_4
<https://biebjong.jouwweb.be>

Afscheidsbrief van iemand die met grote stenen de rivier verlegde

Ik schrijf dit begin februari, sedert enkele maanden is dokter Dirk Van Duppen (63 jaar) bezig afscheid te nemen van de mensen en van het leven, hij kwam ermee op radio en TV. Afscheid voor ge sterft, terwijl het nog kan, het is niet aan iedereen gegeven. Als het niet meer kan, laat hij zichzelf inslapen, en zal het voorbij zijn. Euthanasie, hij getuigt open en bloot dat hij het zelf bij verschillende patiënten uitvoerde, en dat het ook zijn keuze is, in afspraak met zijn echtgenote en kinderen.

Dirk liet niet alléén zijn vele buitengewone werken na, maar op de valreep ook nog een afscheids-brief, 122 bladzijden, "Zo verliep de tijd die me toegemeten was", uitgegeven bij EPO Antwerpen, 15 €. Ik las hem en put eruit. Tegen dat jullie dit lezen zal die tijd heel waarschijnlijk voorbij zijn.

Als zoon van een onderwijzer vatte Dirk de doktersstudies pas aan nadat hij zelf een jaar in een fabriek gewerkt had. Een dokter voor het volk, wat hij van jongs af al wilde worden, kon hij in zijn ogen -en in dat van zijn partij AMADA- maar zijn als hij wist hoe dat volk leeft, werkt en ziek wordt. En niet weten uit boekjes, maar weten door het aan de lijve te ervaren. Op dezelfde manier wilde hij de situatie van de mensen in de derde wereld leren kennen door zelf naar een van de brandhaarden van toen -en nog altijd- te gaan. Als dokter kon hij daarenboven een nuttige bijdrage leveren. Hij ging naar een Palestijns vluchtelingenkamp in Libanon dat aangevallen werd door fascistische militieën, met de steun van Israël. Bourj was een klein kamp, 20.000 gevluchte Palestijnen, en dat werd net voor zijn komst en tijdens zijn verblijf aldaar kapot geschoten. Trump

had beter ook een tijdje in de Palestijnse "jungle" van Gaza gaan verblijven, voor hij zijn "oplossing voor Palestina" lanceerde zonder zelfs maar het idee te vragen aan het Palestijnse volk, hun organisaties en hun regering.

Toen Dirk terugkeerde naar België was hij ongeveer 30 jaar, en hij vestigde zich in de gemeente die hij best kende, Deurne, waar hij in het jaar 1979 als student meegedaan had aan een van de eerste, grootste en langst durende milieu-acties in het Antwerpse, de bezetting van de Arena-weide. De gemeente wilde in die sociale woonwijk tegen de wil van de mensen 12 appartementsblokken laten neerpoten. Honderden mensen van de wijk namen deel of ondersteunden de actie, op het einde, na maanden, toen de rijkswacht de bezetting met geweld kwam opbreken, waren er 180 tenten. Ik denk: wat hebben die gemeentebesturen toch voor afspraken met aannemers en immo-boeren, zodat ze overall blokken laten bouwen waar de mensen en de kenners het niet willen?

En zo kwam de Kempenaar Dirk Van Duppen zich als dokter in Antwerpen vestigen. Hij trekt de aandacht van belangrijke democratische mensen, die kennis maken, hem steunen, zich aan zijn zijde scharen. Architect Renaat Braem, de belangrijkste Belgische Le Cobusier-leerling is er één van.

Rond 1986 begint zijn leven als huisdokter voor Geneeskunde voor het Volk (GvhV), de dokterspraktijken van de PVDA. De principes van hun werk zijn intussen wel door iedereen gekend: kwaliteitsgeneeskunde die tijd neemt voor de patiënten, de dokter die luistert, en oor heeft voor alle aspecten van het leven, het werk, het wonen van

de patiënt, de dokter die meer doet dan pilletjes voorschrijven. En gratis geneeskunde, de patiënt betaalt precies hetzelfde als wat hij van de mutualiteit terugkrijgt. Pas in 2019 erkent de Orde van Geneesheren het recht van GvhV om gratis geneeskunde te brengen. GvhV dat zijn ook de dokters die aan de kant van de arbeiders staan. Van bij het begin verzorgt Dirk dokwerkers van de Antwerpse haven. Na tientallen jaren laden en lossen hebben die rugklachten, uiteraard, maar die werden niet erkend als beroepsziekte. Wel voor truckers maar niet voor de mannen die duizenden ton per week verzetten.

Dokter Dirk is geen gewone dokter: tijdens en na zijn werkuren is hij wetenschapper: hij luistert en kijkt, is verontwaardigd, vraagt na, en met die gegevens gaat hij lijsten en tabellen maken, bestudeert hij de wetgeving, legt dossiers aan, leest, vergelijkt, maakt aantekeningen. Vergelijkt met andere landen, andere onderzoeken. En begint hij een calvarietocht om rugklachten te laten erkennen als beroepsziekte voor de havenwerkers. Dit heeft resultaat: in december 2004 wordt rugpijn erkend als beroepsziekte. Code 1.605.03.

Rond het jaar 2000 botst de dokter op een nieuw probleem waarvoor hij niet ongevoelig kan blijven: voor sommige mensen kan de mutualiteit de dure levensnoodzakelijke anti-cholesterol medicamenten niet terugbetalen. Het probleem zit natuurlijk bij de pillen-fabrikanten, en bij de faciliteiten die ze in dit land krijgen. Dezelfde medicamenten kosten in Nederland soms maar één tiende. En opnieuw gaat hij onderzoeken, tabellen maken, vergelijken met andere onderzoeken in het buitenland,

resultaten publiceren in wetenschappelijke medische tijdschriften, en uiteindelijk een boek.

Dat is de lancering van het kiwimodel, het drastisch doen dalen van de prijs der medicamenten door het openbaar aanbesteden ervan op nationaal vlak. 1,5 miljard € valt daar te rapen. Wie zegt daar dat er geen geld is voor de zorg? De farmaceutische industrie en De Block weren zich als een duivel in een wijwatervlak, winnen voor de vorm, maar moeten er zich uiteindelijk bij neerleggen dat het prestige van de farmaceutische bedrijven naar de vaantjes is. Zodat ze zelf beginnen over te gaan naar prijsverminderingen. Of dure medicamenten gaan verloten. Natuurlijk is dat de oplossing niet.

De naam Van Duppen geraakt bekend in medische en wetenschappelijke kringen. De volgende stap wordt gezet vanaf 2008: het is het onderzoeken van de nadelige invloed van het fijn stof op de gezondheid van de kinderen en jongeren die binnen de 500 m van een autostrade wonen. Die stap wordt gekoppeld aan de strijd van de vzw Ademloos en van de StRaten-Generaal tegen de Lange Wapper. De studie van Dirk is een supersterke basis voor het welslagen van tientallen acties in de wijken en van de volksraadpleging, meer dan 50.000 handtekeningen. De Lange Wapper haalt het niet, in de vuilbak ermee, het volk van Antwerpen heeft gesproken, Ringland wint de strijd, er komt een overkapte tunnel met veel groen erboven.

En na deze overwinning volgen er nog andere: na jaren strijd in het OCMW, in de gemeenteraad en op straat wordt vanaf 2018 in Antwerpen geen enkel gezin meer afgesloten omwille van

achterstallige water-facturen. Niemand kan gezond leven zonder proper en drinkbaar water.

Dirk Van Duppen is overtuigd vrijzinnig. Voor hem geen hiernamaals, geen hemel en geen hel na dit leven. Maar in zijn taalgebruik spreekt hij soms bijbels, en hij is bevriend met progressieve pastoors en imams, die hem laten spreken in kerken en moskeeën. Hij is evengoed thuis in KWB-afdelingen als in Volkshuizen. Nooit vergeet hij dat een ruim deel van de werkers in dit land wél gelovig is, en dat hij maar gehoord wordt als hij dat gegeven respecteert.

Als wetenschappelijke geest is de vrijdenker Van Duppen nooit in de val van de kwakzalverijen getrapt die de moderne wetenschap proberen te infiltreren, zoals homeopathie. Hij verafschuwt de wonderdokters die zich verzetten tegen de bewezen verdiensten van pillen en vaccinaties. Integen-deel, waar hij botste op vooroordelen, fabeltjes en leugens gaat hij er met volle kracht tegenaan.

De juiste cijfers, de precieze feiten, de waarheid, dat drijft hem.

De laatste leugen die hij vanaf 2016 aanpakt is misschien wel de oudste en de taaiste, in elk geval de meest fundamentele: wat is nu de aard van de mens? Een egoïstische wolf, of is de mens van nature goed? Als het eerste waar is, is het maar "normaal" dat er een grote leider de bende in bedwang houdt, een Adolf, of in kleiner formaat, een Tom, Dries, Bart, Jan of Theo. En weer is het studeren, lezen, vergelijken, bewijzen zoeken... tot het laatste boek de wereld ziet: de supersamenwerker. Dat is de mens. Vergeleken met onze neven, de chimpansees zijn mensen supersociaal

en supercoöperatief, en daardoor ook superslim. En het is de menselijke intelligentie die het succes van de soort heeft mogelijk gemaakt, niets anders. Verder: het zijn de maatschappelijke omstandigheden die bepalen of de positieve kant van onze natuur het haalt, ofwel de primitieve instincten zoals zelfzucht, dominantie en agressie. En daarmee sluit zijn studie dan aan bij de stelling van de Portugese schrijver José Saramago: als de omstandigheden zo bepalend zijn voor de mens, laat ons dan die omstandigheden meer menselijk maken.

Op de laatste pagina sluit Dirk zijn afscheidsbrief af met: "... ik ben gerust dat mijn werk wordt voortgezet, ... door buitengewone mensen die gewoon zijn, en door gewone mensen die buitengewoon zijn... ik zie de wereld kantelen, ik geloof dat het goed komt."

En hij bedankt iedereen die naast hem stond, zijn familie, zijn kameraden, de organisaties die het hem mogelijk maakten elk van zijn werken te realiseren...

Zondag 09 februari nam progressief Antwerpen afscheid van Dirk Van Duppen, met 1300 in de Roma, en met duizenden die via livestream het verloop van dat afscheid thuis of in groep volgden. Het was Phara De Aguirre die de sprekers aankondigde, met collega-wetenschapper Van Ranst als eerste, en een ex-Harelbeekse havenarbeider als een der ontroerendste. En studiegenoot Dirk De Wachter. Men kan tot vandaag die afscheids-boekvoorstelling integraal volgen op volgende web site: <https://www.youtube.com/watch?v=F-HXocHq3GpM>.

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
AVK KORTRIJK	MEI DINSDAG 05/05/2020 OM 19.30 U	'Als de laatste boom geveld is, dan eten we ons geld op. Eco-socialisme voor het klimaat. Kapitalisme versus de aarde' door Ludo De Witte	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 07/05/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 12/05/2020 OM 14.30 U	Bru:Tecture met Ken De Cooman: 'bouwen met lokale materialen'	MOZAÏEK
DE BEZATSE	ZATERDAG 16/05/2020	Viering 35 jaar De Bezatse – uitnodiging volgt	DE BEZATSE
ORGANISATIECOMITÉ	DONDERDAG 21/05/2020 OM 10.00 U	Feest Vrijzinnige Jeugd Kortrijk <i>uitgesteld</i>	STADSSCHOUWBURG
MOZAÏEK, SUP DANCE BAND	ZONDAG 24/05/2020 OM 19.00 U	LaatsteZondagconcert met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
WILLEMSFONDS KORTRIJK, FMDO	WOENSDAG 26/05/2020 OM 19.30U	Tl.JD voor Diversiteit: verhalen van Mulume (Congo) en van Karolina (Polen) – inschrijven info@vcmozaiek.be	MOZAÏEK
HV MENEN, DE BEZATSE	ZATERDAG 30/05/2020	Lentefeest in Menen <i>uitgesteld</i>	OC SPIKKERELLE AVELGEM
OVVM AVELGEM	ZONDAG 31/05/2020	Lentefeest-Feest & vrijzinnige jeugd Avelgem <i>uitgesteld</i>	OC SPIKKERELLE AVELGEM
	JUNI		
MOZAÏEK	MAANDAG 01/06/2020 OM 15.00 U	Koffieconcert op Sinksenmaandag: "Cupido zijn Kat" het Hans Mortelmans trio brengt Georges Brassens. Deuren open om 14.00 u	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 04/06/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
DE BEZATSE	ZATERDAG 06/06/2020	Daguitstap van de Bezatse – meer info volgt	DE BEZATSE
UPV KORTRIJK	DINSDAG 09/06/2020 OM 14.30 U	"Zo pak je de menopauze aan!" – Interactieve sessie met Cindy Dunon	MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 13/06/2020 OM 14.00 U	Gezinsfietsocht	DE GEUS
MOZAÏEK, SUP DANCE BAND	ZONDAG 28/06/2020 OM 19.00 U	LaatsteZondagconcert met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
DE BEZATSE	ZATERDAG 04/07/2020 OM 19.30 U	De jaarlijkse BBQ van De Bezatse	DE BEZATSE
	AUGUSTUS		
MOZAÏEK	WOENSDAG 26/08/2020 OM 19.00 U	Info-avond vrijwilligers Plantiesactie Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
JUMP WAREGEM	VRIDAG 28/08/2020 OM 19.00 U	Jump Rock '20 free concert	POINCARÉ
DE GEUS	ZONDAG 30/08/2020 OM 11.00 U	Jaarlijkse BBQ van De Geus	DE GEUS
	SEPTEMBER		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 03/09/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
MOZAÏEK	7-9/09/2020	International wetenschapsfestival 'pint of Science' – programma volgt	MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 12/09/2020	Daqreïs van de Geus	DE GEUS

Terug naar de kust

Jem De Winter

Boekbespreking
door Barbara De Beurme

Het is met plezier dat ik mijn indrukken deel na het lezen van de novelle van Jem de Winter. Novelle die de naam draagt : "Terug naar de kust".

De tijdsgeest van de novelle is die van de jaren 60. Een verhaal over hoe het eraan toe ging in het overwegend katholieke Vlaanderen en hoe dat beleefd werd door de protagonisten in het boek. De novelle toont meteen de duisternis die in de samenleving aanwezig is. De indrukken die ik met jullie deel zijn uiteraard persoonlijk en subjectief en ik kan jullie alleen maar uitnodigen om door het lezen van de novelle jullie eigen verhaal uit die jaren 60 opnieuw voor de geest te halen.

In de novelle wordt de lezer op treffende maar ook op cynische wijze gaandeweg meegenomen in de tijdsgeest van die jaren waar de invloed van de dominante Kerk moreel en politiek overheerste. Priesters in colleges en pastoors op de kansel indoctrineerden de onderdanige gelovigen en legden een conservatieve moraal op en dit met een obsessieve belangstelling op het vlak van de seksualiteit. Hugo Claus verscheen in die periode voor de rechter en werd aangeklaagd voor openbare zedenschennis omdat hij in een theaterstuk drie naakte mannen op het toneel had opgevoerd en de roman 'Gangreen' van Jef Geeraerts werd op bevel van de Minister van Justitie Alfons Vranckx in 1969 omwille van de pornografische inhoud – men noemde dat toen 'onzedelijkheid' ... uit de handel genomen.

Pas op het einde van de jaren 60, begin jaren 70 ging de jeugd zich verzetten: (Ik citeer uit de novelle: *Misschien lijkt het achteraf verwonderlijk dat ik mij afzijdig hield van de revolutie die mijn generatiegenoten tegen de bourgeoisie maatschappij ontketenden. Jongeren contesteerden tegen het klootjesvolk dat zich door Kerk en Kapitaal had laten inpakken en pikten niet langer het paternalistisch gezag van soutane en uniform.*.)

Ook op het vlak van de seksuele beleving werden in die periode grenzen verlegd: (Ik citeer: *Dat ze daar stond als een adept van de toen ontluikende flowerpowerbeweging die alle remmende taboes en burgerlijk conformisme in een euforische vrijheidsdrang overboord gooide, drong niet tot me door.*)

In de novelle vormt een jeugdliefde het hoofdthema, maar ook de dood is in het verhaal nooit veraf. Eros en Thanatos vormen in de literatuur steeds weerkerende thema's.

In wezen gaat het om de vraag naar de zingeving in het leven: (de eerste zin van de novelle luidt als volgt: *In het besef dat het leven uiteindelijk een zinloze aflopende zaak is, wil ik blijkbaar niet geboren worden.*). De novelle beschrijft dat zoeken naar zingeving niet evident is in een samenleving die zich, in het tijdperk waarin de novelle zich situeert, als het ware onder een stolp van de katholieke moraal bevindt. De novelle is dan ook met de talrijke suggesties en voorbeelden van wat men "zelfdenken" zou kunnen noemen inspirerend. Inspire-

rend om tijdloos en vreedzaam verzet te blijven voeren tegen de dictatuur van de dogma's van buitenaf opgelegd, tegen de dictatuur van datgene wat de mens vervreemdt van zichzelf maar ook tegen de dictatuur van datgene wat de mens vervreemdt van de ander. Tevens staat een zoekende levenshouding centraal in het boek. In verband met dat zoeken meldt de auteur: *"Wat en hoe we ook zoeken, we vinden alleen onszelf"*. Tevens gaat de schrijver moeilijke vragen niet uit de weg zoals – ik citeer- *Is alles wat ons overkomt een samenloop van omstandigheden? Is het ons noodlot dat ons bestaan enkel bepaald wordt door toeval? Zijn onze keuzes die we in ons leven nemen bewust genomen of maken wij dat enkel de anderen en vooral onszelf wijs met argumenten waarover wij zelf de grootste twijfels hebben? Of moeten we toch geloven in predestinatie?*

Jem de Winter pleegt niet alleen een vreedzaam verzet met het woord. Ook de tekeningen in het boek, die van zijn hand zijn, vervolledigen het sfeerbeeld van wat in de jaren 60 taboe was en geeft tegelijkertijd uiting aan de noodzaak van een mens om zichzelf te zoeken en te zijn, wars van alle door godsdienst opgelegde regels. De novelle zou men kunnen samenvatten als een uiting van "ni dieu, ni maître".

Het fragment op de kaft is wellicht geïnspireerd door de mythe van Leda en de zwaan.

Een mythe die voor veel kunstenaars als

inspiratiebron heeft gediend en schitterende werken tot stand bracht. Diverse verhalen doen de ronde over de betekenis van deze mythe maar een ervan is dat de zwaan synoniem was van schoonheid en Zeus, die Leda niet kon overtuigen met hem geslachtsgemeenschap te hebben, veranderde zichzelf in een zwaan en had met haar geslachtsgemeenschap. Er wordt verteld dat zij 9 maanden later kinderen kreeg die uit een ei kwamen.

Terug naar de jaren zestig: blijkbaar kijken sommigen vandaag met een zekere nostalgie terug naar die tijd en probeert men de klok terug te draaien. Ik verwijs hierbij onder meer naar wat er nu gebeurt op het vlak van de subsidiëring van de Cultuur in Vlaanderen. Sommigen menen dat zij de enige waarheid bezitten over wat schoonheid betekent en willen die persoonlijke, eigen subjectieve definitie van schoonheid die zij in gedachten hebben aan anderen opleggen en meer nog, diegene die niet aan hun definitie beantwoorden, beletten om nog kunst te scheppen.

Het lezen van de novelle laat bij mij ook de indruk achter van een verlangen naar een georganiseerde anarchie. En een georganiseerde anarchie is meteen ook de structuur die de mens het best dient. Helaas is die georganiseerde anarchie, behalve in kleinere groepen, op grotere schaal moeilijk zo niet onmogelijk.

De tijdsgeest die geschetst wordt is ook representatief voor de kracht van mensen die her en der zoeken naar een andere vorm van samenleven. Als ik terugblik op die periode dan kan ik niet anders dan vaststellen dat in het tijdsbestek tussen toen en nu velen gestreden hebben opdat wij van vele vrijheden zouden kunnen genieten. Het feit dat we hier samen zijn in dit gebouw is dan ook symbolisch. Denken we maar aan de secularisatie van de samenleving, vrouwenrechten, recht op euthanasie en abortus, recht op een homoseksueel leven, het recht om transgender te mogen zijn, Mensen hebben hiervoor de begane paden verlaten nadat ze net zoals in de novelle de opgelegde waarheden kritisch onder de loep hebben genomen en hebben gezocht naar andere wegen om het samenleven humaner te maken.

Maar de novelle houdt ook een suggestie tot waakzaamheid in zich. Waakzaam-

heid om reden dat vrijheden nooit verworven zijn. En die waakzaamheid is aan de orde wanneer we het ophefmakend euthanasieproces observeren dat in Gent recentelijk plaatsvond.

Soms lijkt het erop dat het gedachtegoed dat overheerste begin jaren 60 nog niet helemaal verdwenen is. Verwijzend naar het recente euthanasieproces: vanuit de katholieke moraal is het voor sommigen nog heel lastig om met het begrip en de draagwijdte van “zelfbeschikking” om te gaan. Er zijn zoveel verschillende vormen van zelfbeschikking als er mensen zijn (dat is wat diversiteit is) en dat is een levensattitude die in schril contrast staat met het katholieke denken dat vaak met 1 maateenheid werkt voor alle mensen en die maateenheid wordt van bovenaf opgelegd. In diverse domeinen probeert de katholieke moraal nog te wegen op de wetgeving. Alles wat met familie en familierecht te maken heeft beschouwen voorstanders van de katholieke moraal als hun speeltuin bij uitstek. Een beetje karikaturaal uitgedrukt stel ik dat de tegenstanders van euthanasie geloven in een God die niet bestaat maar geen vertrouwen hebben in de mens of de medicus die voor hen staat. Vrijzinnigen pleiten voor een diversiteit aan levensinvullingen zolang ze geen schade berokkenen aan anderen. En we kunnen niets anders dan vaststellen dat het een verdediging van goede kwaliteit vergde om de 3 artsen vrij te spreken. Dat toont aan dat die vrijheden niet onomkeerbaar verworven zijn.

Tevens tonen niet alleen die jaren 60 maar ook “onze jaren” dat wetten mensenwerk zijn en verre van perfect en ontstaan door compromissen tussen politieke partijen of door de overwegende macht van sommige politieke partijen. Een vrijdenkend mens heeft het recht om elke wet in vraag te stellen en die zelfs te overtreden als die haaks zou staan op de menselijke waardigheid. Dit geldt zowel in euthanasie zaken naar mijn mening maar ook in die jaren 60 ... De kwestie van de collaboratie wordt niet geschuwd in het boek.

De novelle is dan ook een ode aan al die zaken die essentieel zijn in een vrije samenleving : kritisch denken, humaniteit, gelijkwaardigheid, zingeving, vrijheid van meningsuiting, solidariteit, respect

voor de ander, ... Een vrije samenleving zal immers sterven of nooit geboren worden als het ontbreekt aan mensen die de moed hebben om te strijden voor deze nobele zaken. Ik denk dat Jem de Winter zo'n strijder is.

Bij wijze van conclusie zou ik willen meegeven dat ik

schoonheid heb ontwaard in dit boek – schoonheid omdat de auteur doordringt tot een bepaalde realiteit van hoe mensen een bepaalde tijdsgeest beleven (die jaren 60) om uiteindelijk te komen tot bescheidenheid en iets universeels. Bescheidenheid in wat het betekent mens te zijn in het besef van onze nietigheid, onze tijdelijkheid en universeel om reden dat we dat met alle andere mensen delen.

Ik heb ook **kracht** ervaren in de wijze waarop het vreedzaam verzet met woorden en tekeningen tot uiting komt in de novelle. Dat vreedzaam verzet van de protagonisten wordt beschreven als een proces dat begint bij de mens zelf die zich vragen stelt over de zin van het leven, over waarom we hier zijn, over de grenzen van de tolerantie die effectief noodzakelijk zijn, over de liefde, over het recht voor zichzelf te denken, de moed te hebben zonder taboe te spreken kortom zichzelf te ontdoen van de onmondigheid die de mens zichzelf soms oplegt. De auteur legt hierbij geen algemeen geldende waarheid op maar verkondigt met heel veel verve de mening van een zoekend mens.

En tenslotte **wijsheid** omdat de verbeelding als onmisbaar ingrediënt naar voor wordt geschoven voor het goede leven. De auteur kan dan wel de duisternis aanwijzen in deze novelle. Het is door de kracht van zijn verbeelding dat hij ook een andere wereld mogelijk ziet, dat hij zich kan verbeelden hoe een vrije samenleving eruit zou zien die niet meer onder het juk van dogma's leeft.

En om reden dat de liefde centraal staat in deze novelle maar “wat” liefde dan precies is, waaruit ze bestaat, hoe ze te definiëren, te capteren, te vinden, hoe ze te behouden, hoe ze te redden ... daar rept de auteur met geen woord over. En dat **niet** definiëren is mijn wijsheid.

Groeten uit

Bredene is een dorp aan zee. Met 18000 inwoners en drie dorpskernen: Bredene sas, Bredene aan Zee en het centrum. Tijdens de schoolvakanties zijn er plots 80.000 inwoners, de plaatselijke inwoners worden overspoeld met toeristen. Het grootste deel verblijft in campings of vakantiehuisjes. Stof voor een column over een spiegel van een klein eiland aan onze kust. Bredene heeft een rode meerderheid, 58% stemt Spa, de laatste rode burgemeester in Vlaanderen met een volstrekte meerderheid heet Steve Vandenberghe. Bredene heeft het enige naaktstrand aan onze kust, met een mooie duinenrij en een prachtig natuurgebied. Er is een natuurbewust beleid, kindvriendelijke animatie en veel sportieve elementen. Wellicht denken jullie dat ik het over de hemel op aarde heb, nee ook Bredene kent zijn dorpsvetes en zijn kleine kantjes. Maar er zijn voldoende gebeurtenissen om telkens een mooi stukje te schrijven over deze micro kosmos.

Het naaktstrand

Wanneer mensen vragen hoe ik het stel op mijn nieuwe stek aan zee en ik vertel hen dat ik pal aan het naaktstrand woon, gaan de pretlichtjes in de ogen van de meestal mannelijke vrienden oplichten. En het inspireert je ongetwijfeld ook voor je kunstwerken? Alsof ik onder het mom van kunst met een verrekijker de naturalisten bespioneer. De werkelijkheid is helaas minder idyllisch. Een kleine

strook tussen De haan Vosseslag en strandpost 6 van Bredene is voorbehouden aan naturalisten. Hooguit driehonderd meter. Je wordt van kilometers ver gewaarschuwd. Het is immers het enige naaktstrand aan onze Belgische kust. Wanneer het tropisch heet is aan het strand vind je er wel een vijftigtal amateurs, meestal van Duitse of Scandinavische herkomst. Bij de start had het naaktstrand wel wat last van gluur-

ders met camera's of verrekijkers, dit lijkt vandaag voorbij. Nu is het naaktstrand voor een afspraakplaats. Het seksuele gestoei in de duinen is voorbij, maar naturalisten doen het ook daarvoor niet. Zij houden gewoon van de vrijheid en de natuur.

Proper

Een permanent probleem blijft, ondanks vele sensibiliseringsacties, het zwerf-

vuil aan het strand en de nabijgelegen straten. Dit opruimen is een arbeidsintensieve job en kost handenvol geld. Een ploeg van 20 gemeentewerkers wordt in de zomer versterkt door evenzoveel jobstudenten. Tegen 8u 's morgens hebben zij reeds de belangrijkste straten opgekuist op alle mogelijke vormen van zwerfvuil. De grootste boosdoener is plasticverpakking en lege drankbussen. Daarom is Bredene op zoek naar structurele oplossingen zoals het invoeren van statiegeld op drankverpakkingen. Bredene werkt samen met Netwerk Benelux voor de uitwerking. Er zijn verschillende scenario's waar Bredene mee aan de slag kan. Het eerste is dat er een volledig lokaal statiegeldsysteem komt. Dan wordt op alle plastic flesjes en blikjes voor frisdranken, water en bier die binnen de gemeentegrenzen worden verkocht statiegeld geheven. Elke verpakking wordt daarbij voorzien van een sticker met unieke barcode. Iedere verkoper van de dranken is verantwoordelijk voor het aanschaffen van de stickers bij een 'statiegeld-bankkantoor', voor het aanbrengen van de stickers en voor de terugname van gestickerde verpakkingen en de terugbetaling. Dat is het ingrijpendste voorstel dat een forse inspanning vraagt van handelaars. Een ander scenario is meer gebaseerd op een beloningssysteem waarbij mensen 5 eurocent krijgen per blikje of flesje dat ze binnenbrengen op een inzamelpunt.

In een ander scenario kunnen geselecteerde verenigingen of sportclubs lege flesjes en blikjes inleveren tegen een vergoeding van bijvoorbeeld 5 cent per flesje of blikje. Maar overleg met de handelaars, medewerking van gespecialiseerde milieuorganisaties en het uitblijven van ondersteuning vanuit de andere overheden zorgt voor vertraging van de uitvoering.

Natuurgebieden

De *Paelsteenpanne* is sinds eind 1991 in beheer van Natuurpunt Middenkust. Het gebied omvat bijna de gehele oppervlakte van de grootste duinpanne van de oostkust. Deze strekt zich met haar oppervlakte van ongeveer 13 ha uit aan de voet van de al even imposante Spanjaardduin, een van de hoogste duinen aan onze kust. Dit gebied ligt aan strandpost zes en is enkel toegankelijk met een gids van Natuurpunt. In de lente kan je er de Brede orchis zien en vele trekvogels spotten.

Natuurreservaat *D'Heye* is een duinengebied van meer dan 1000 jaren oud op de grens van Bredene en De Haan. Dankzij het Duinendecreet van 1993 is dit gebied beschermd als natuurreservaat door het agentschap Natuur en Bos. Het landschap is een mengeling van duinen, heide, struiken, akkers en weilanden. D'Heye is op zijn mooist in de lente, wanneer delen van het gebied onder water staan. Bloemen en kruiden bedekken dan het landschap

met hun wondermooie kleurenpallet. Het domein is enkel toegankelijk bij geleide wandelingen, maar je kunt je echter al een goed beeld vormen van het gebied langs de wegen die het omsluit.

Het *Vicognebos* is iets meer dan 10 hectare groot en bestaat voor de helft uit jong bos en voor de andere helft uit polderweiden. Een buffervijver, het *Vicognezwin*, een oude antitankgracht en de *Spuikom* zorgen voor water. Via een slingerend wandelpad door het jonge bos geniet je in de lente van de kleine zangvogels. Hier en daar heb je zicht op een open poldergrasland. Voor de vogelkijkers is de *Schietbaanstraat* een goede locatie: op de eilanden in de aangrenzende *Spuikom* van Oostende broeden immers een paar honderden visdieven. Ook kluut en kokmeeuw zijn er belangrijke broedvogels. In de winter is de *Spuikom* vooral interessant voor brilduikers en futen: vogelaars spotten er zowel gewone fuut, roodhalsfuut, dodaars als geoorde fuut.

Maar de opwarming van het klimaat zorgt niet alleen voor zonnige stranden. Het vergroot ook het overstromingsgevaar door de verhoging van de zeespiegel.

Het gebied rond de *Spuikom* is een buffer en de kaaimuren van de Oostendse haven wordt verhoogd tot 85 cm.

In het slechtste scenario komt de zee tot over Brugge, en dan zit ik in het water...

A detailed black and white engraving of Voltaire, showing him from the chest up. He has long, curly hair and is wearing a dark, buttoned-up coat over a white cravat. The background is dark and textured.

Voltaire: Man van zaken

Een boek tegen Voltaire,
om “de duistere kanten van de Verlichting te ontbloten”

Kort:

de verlichting is de denk-richting die stelde: dat de mensen niet op een god moesten rekenen om hun gedrag en toekomst uit te stippelen, maar op hun eigen verstand, hun eigen intelligentie, ofte de rede, en de wetenschap die door dat verstand ontwikkeld is. Het is enkel en alléén ons menselijk verstand, onze intelligentie, die ons de weg kan tonen. En derhalve dat diegenen die beweren dat zij de waarheid in pacht hebben doordat ze die van god zelve gekregen hebben, zoals de kerkvaders, en niet te vergeten, de koning, eigenlijk bedriegers zijn. Het was een ideeën-stroming die haar hoogtepunt kende rond 1750, de tijd dat de wetenschap erin slaagde een grote stap vooruit te zetten in de kennis van de wereld en van de mens, dank zij nieuwe machines en uitvindingen (telescopen, horloges, inenting...). Niemand sprak toen over “Verlichting”, Voltaire en anderen noemde zichzelf “de filosofen”, en hun vak de “filosofie”.

Naar het einde van de 18^e eeuw, rond 1770/1780 geraakten de ideeën van de filosofen redelijk ruim verspreid bij de geletterden van die tijd, en men kan zeggen dat ze de intellectuele basis gaven aan de revolutionaire tendensen in de Franse en geheel de Europese maatschappij. Want revolutie was er nodig, de ganse toenmalige economie was geblokkeerd door de loden hand van de grootgrondbezitters, de adel en de kerk, op de productie, en de honger die daaruit voortvloeide dreef de miljoenen arme boeren en stadsbewoners naar revolte en opstand. De arme boeren weigerden nog langer tienden en ander belastingen te betalen, ze overvielen de kastelen, staken de eigendomsbewijzen in brand, en soms het kasteel en de heer erbij, de arme dorpspastoors kozen de kant van het volk en sloten zich aan bij de derde stand.

De ideeën “Vrijheid en Gelijkheid” werden geformuleerd door de filosofen, en dat werden de slogans van de Franse revolutionairen. Daarenboven hadden de filosofen hen geleerd hun eigen verstand te volgen, en daarbij niets te ontzien.

In mijn jonge jaren leerde ik op school

dat de Franse Revolutie de triomf van de Derde Stand betekende. Maar wie of wat was die derde stand? Graaf Emanuel Sieyès zei het zeer eenvoudig: de Derde Stand, dat is alles, de volledige natie. Zonder de hogere geestelijkheid, enkele tienduizenden, die vormen de eerste stand, en zonder de adel, naar schatting 350.000 personen, 1,5 %, dat is de tweede stand, de eerste en de tweede stand zijn de bevoorrechte standen, en ze vallen grotendeels samen. Die standen werkten niet, maar profiteerden via belastingen en renten van het werk van de anderen. De Derde Stand is geen klasse, maar de eenheid van alle andere klassen. Van de arme seizoenwerkers op het platteland en in de steden over heel veel handelaars en advocaten tot de bankiers. Gezien het grootste deel van de handel eerder op kleine schaal verliep, waren de meerderheid van de handelaars eerder kleine handelaars, en was er een niet zo scherpe tegenstelling tussen al die verschillende klassen die samen de Derde Stand uitmaakten.

Ook binnen de wereld van de filosofen waren er heel veel tendensen, en dat komt min of meer overeen met de

verschillende lagen van de bevolking die deelnamen aan het revolutionair proces. De arme boeren, de arme stedelingen en de eerste fabrieksarbeiders, die allemaal samen meer dan 90% van de bevolking en dus ook van de revolutionaire krachten uitmaakten, hadden geen echte vertegenwoordigers, alléén Jean-Jacques Rousseau die zelf arm was voelde zich in zijn hart één van hen, hij stierf in armoede in 1778. Verder waren er vele lagen van de bevolking betrokken: de meeste filosofen werkten voor rijke mensen die niet tot de adel noch tot de kerkelijke overheden behoorden, dat volk dat we kunnen aanduiden met de woorden: de kleine, middelgrote en rijke bourgeoisie. Als advocaat, als schrijver, als leraar of als ambtenaar behoorden ze er zelf ook toe.

Het kamp van de revolutie was dus geen monolithisch blok, en dat zag men dus ook bij de filosofen. Diderot, Baron de Holbach, abbé Emanuel Sieyès, Nicolas de Condorcet, Thomas Paine en andere waren radicale democraten. Hun geschriften zijn tegen elke discriminatie gericht, tegen slavernij, tegen ongelijke behandeling van man en vrouw. Zij

zetten de rechten van de mens in het centrum, als voorwaarde voor echte democratie.

We hadden het al over het primaat van de rede, het rationalisme. Daarbinnen was er de discussie en de roep om vrijheid, individuele vrijheid en economische vrijheid. Voor Voltaire was de vrijheid in de eerste plaats de strijd voor verdraagzaamheid, en de godsdienstvrijheid. En de economische vrijheid. De vrijheid om te ondernemen, de vrijheid om rijk te worden, de vrijheid om winst te halen uit het werk van andere mensen. Voor Voltaire was het de nieuwe economische bovenlaag, de rijke handelaars, de bankiers en de eerste industriëlen, die de macht moest uitoefenen. Tegen de privileges van de adel, het zijn de nieuwe rijken die moeten kunnen beslissen, die de hoogste posten moeten kunnen bezetten.

De eis tot gelijkheid was niet direct de specialiteit van Voltaire. Voltaire beschouwt de ongelijkheid als iets dat altijd zal voortduren, en onvermijdelijk is.

Dat was dan weer niet het standpunt van Rousseau. Rousseau zag de gelijkheid als het belangrijkste, op die manier wilde hij de armen verheffen. Men kon zich moeilijk een scherpere tegenstelling inbeelden dan die tussen die twee kopstukken van de Verlichting, maar allebei behoorden ze tot dezelfde ideeen-stroming. In de Liberté en de Egalité vindt men de basisideeën van allebei terug.

De verlichting is altijd al een scheids-

rechter geweest, ze trekt de scheidingslijn tussen vooruitgang en achteruitgang, tussen democratie en absolutisme, autoritarisme. Al van tijdens het leven van de filosofen en nog meer tijdens de revolutionaire omwenteling van rond 1789 zelf stonden anti-verlichtings-koningsgezinden en verdedigers van het ancien Regime op om te wijzen op de goddelijke aard van de bestaande orde. In Engeland stond Edmund Burke op om op te roepen tot oorlog tegen het revolutionaire Frankrijk.... En zie, in België 2020 heeft ene Bart De Wever de mond vol over de Verlichting, waarvan hij beweert een volgeling te zijn, terwijl hij op hetzelfde moment Burke aanbidt, en terwijl professor Ico Maly in zijn boeken precies aantoont dat die genaamde De Wever helemaal niets van doen heeft met de Verlichtingsidealen. In het bijzonder de gelijkheidsgedachte is de NVA totaal vreemd. Tot zover de tegenstelling tussen de Verlichting en de anti-verlichting.

Rechten van de mens, en de toepassing ervan op het terrein van de vluchtelingen, en ziedaar ene Theo, een van de topmensen van de partij van De Wever, die vindt dat de conventie van Genève dringend moet herzien worden, terwijl die conventie niet anders is dan de toepassing van de algemene mensenrechten van 1790/1948 op het terrein van de vluchtelingen, uitgewerkt door die mensen die de mensheid verlost hebben van het nazisme en ander fascisme, antifascistische weerstanders zoals Stéphane Hessel en geestgenoten.

EEN NIEUWE AANVAL OP DE VERLICHTING.

Een gepensioneerde bankier heeft nu iets nieuws gevonden: terwijl hij zichzelf uitgeeft voor een aanhanger van de verlichting, probeert hij een der belangrijkste figuren van de Franse filosofen onderuit te halen: Voltaire was geen socialist. Wel een gewetenloze kapitalist. So what? Natuurlijk was Voltaire geen socialist, hij was een heel scherpe woordvoerder van de Derde Stand, als handelaar en bankier een deel van de Derde Stand.

Onze gepensioneerde bankier, de genaamde Wilfried Janssens, heeft blijkbaar de essentie van de Franse omwenteling niet goed begrepen.

Als morgen een andere gepensioneerde een gedetailleerde studie gaat afleveren om te bewijzen dat Rousseau geen cent verstand had van beleggen en van handel drijven, zelfs zijn huishoudgeld niet kon beheren, zal hij ook een deel van de waarheid beschrijven, maar ook dat deel doet niets af van de enorme verdiensten van de schrijver-filosoof Jean-Jacques Rousseau. Op dezelfde manier moet men het nieuwe boek van de heer Janssens bekijken, het is naast de kwestie, en doet niets af van de enorme verdiensten van Voltaire. Zeggen dat men de duistere kanten van Voltaire blootgelegd heeft is niet correct, het was alom gekend dat Voltaire een rijke bankier was. De ondertitel 'De duistere kanten van de prins der Verlichting ontbloot' riekt naar stemmingmakerij, tegen wat wil men stemming maken?

Toch wel tegen de Verlichting zeker. Anders had de ondertitel niet naar de Verlichting verwezen. En waarom eindigt de schrijver zijn voorwoord met de veelzeggende zin: "...dat er enkele onbekende en betekenisvolle schaduwen hingen over de Verlichting." En die schaduwen wil de schrijver dus ontbloten. In feite ontbloot hij zijn eigen onbegrip van wat de Verlichting en de Franse Revolutie was. Of zijn vijandschap ertegen.

Voltaire was dus een bankier, behept met alle zonden van de bankiers. Hebzuchtig, gewetenloos. Ik weet wel, de auteur doet alsof bankier zijn in de jaren 1750 met een kapitaal van omgerekend 70 à 120 miljoen Euro, waarbij de bankier alles zelf moet berekenen en doen, hetzelfde zou zijn als de bankenmonopolies vandaag met een kapitaal van vele honderden miljarden Euro, dat is natuurlijk niet zo. De bankiers van toen stredden voor democratie voor henzelf en hun soortgenoten, en via hen voor de gehele maatschappij, vandaag zwaaien zij de scepter over bijna de gehele maatschappij.

Toen tijdens de woelige jaren van de Franse Revolutie rond 1790 in het parlement gedebatteerd werd over de slavenhandel, viel de naam Voltaire. Voltaire had zelf teksten geschreven tegen de slavenhandel. En op pag. 297 geeft de schrijver dat ook toe. De handelaars uit de Franse overzeese gebieden protesteerden "dat die zich heeft verrijkt door slavenhandel", schrijft Janssens op pag. 246. Eigenlijk geen mens die daarover gestruikeld is. En dat wil de heer Janssens nu eens gaan bewijzen. Op

pag. 208 bekent hij daarenboven: niet alléén was Voltaire GEEN slavenhandelaar, maar "nergens heeft hij geschreven - in zijn meer dan 15.000 brieven- dat hij de slavenhandel financierde". "Om te weten wat hij echt deed moet men onderzoeken met wie hij handelde". Als bankier financierde Voltaire trans-atlantische scheepsreizen met leningen. Sommige van die scheepseigenaren waren kapers, soms voor rekening van de Franse autoriteiten, soms voor eigen rekening, sommige waren smokkelaars, sommige waren geheel of deels slavenvervoerders. Dat was de internationale wereld van de zeevaart. Op pag. 256 lees ik in het boek zelf: "Alle Franse reders hebben namelijk tenminste één slavenschip uitgerust". Als bankier kan Voltaire dat misschien geweten hebben, alhoewel, in het boek zelf komt de auteur er verschillende keren op terug: op pag. 244 "of hij daadwerkelijk wist dat ook zwarten werden gesmokkeld, weten we niet."

Eigenlijk is het allemaal onrechtstreeks bewijs: hij moest het geweten hebben, dus hij wist het, alle reders smokkelden slaven, door als bankier de kapitalistische activiteiten van de reders te financieren was hij medeplichtig aan hun slavenvervoer...

Om toch iets positiefs te schrijven over dat boek: de auteur heeft tientallen jaren zoekwerk verricht, en over Voltaire als zakenman is het een ongelooflijk gedocumenteerde encyclopedie. Hij bewijst de ontzaglijke eruditie en verworven kennis over de bankmaterie bij Voltaire, waardoor hij bewees dat men niet op

God maar op zijn eigen verstand moest steunen om de afloop van activiteiten en projecten te voorspellen, en dus de winst te berekenen. En verder: vanaf pag. 303 bevat het boek een pakkende beschrijving van de onmenselijkheid, de wreedaardigheid van de slavenhandel. Men kan die handel in zwarte mensen beschouwen als een van de grondstenen van de westerse rijkdom en beschaving. In *Candide*, zijn meesterwerk laat Voltaire een verhakkelde zwarte man zeggen: dat, wijzend op zijn amputaties van een voet en een hand, mijne heren, dat is de prijs van uw suiker in Europa (pag. 297). Moest er iemand zich geroepen voelen om daar alles over te willen weten: ga dat boek halen in de bib.

En tot slot las ik een heel gevat citaat van Voltaire op pag. 184: hij heeft het over de feodale versplintering, elk onder zijn eigen kerktoeren, in het Frankrijk van 1770: "in de rechtspraak is wat juist is langs mijn kant van de beek het niet langs de overzijde". In Engeland, waar het kapitalisme de strijd tegen de feodaliteit al gewonnen had, is er maar één wet en één maat. Ik geef dit als illustratie bij mijn artikel in het vorig Zoeklicht.

Dit is een commentaar bij een niet-aanbevolen boek: Voltaire, man van zaken, de duistere kanten van de prins der Verlichting ontbloot", Wilfried Janssens, uitgeverij Borgeroff en Lambergts, 2019, 24,99€.

JAZZ-AVONDEN

MET DE SUPERIOR DANCE BAND

Iedere laatste zondag van de maand is er jazz in Mozaïek. De Superior Dance Band speelt telkens 3 sets van 45 minuten en vragen vaak verrassende gasten mee op het podium...

Noteer dus maar volgende data in je agenda:

ZONDAG 24 MEI 2020

ZONDAG 28 JUNI 2020

Alle concerten starten om 19 uur [deuren open om 18:30 uur].

De inkomprijs bedraagt € 5,00 (tenzij je lid bent/wordt van de Superior Jazz Club, dan is het gratis)

SUPERIOR DANCE BAND

HANS MORTELMANS TRIO

'CUPIDO ZIJN KAT' (Georges Brassens volgens Hans Mortelmans)

MAANDAG 1 JUNI 2020

Sinksenmaandag in VC Mozaïek - Gratis koffieconcert

Wannes Van de Velde mag dan de onbetwiste meester van het Antwerpse lied zijn, hij heeft met zanger-gitarist Hans Mortelmans een waardige troonopvolger. Begin dit jaar verscheen de CD en bijhorend liedboek 'Cupido zijn kat'. De liedjes -het resultaat van jarenlang spelen met en vertalen van chansons van Georges Brassens-, zijn stuk voor stuk geslepen diamantjes!

"Het vertalen van Brassens en het schrijven van eigen liederen gaan al meer dan 20 jaar hand in hand. Brassens kijkt over mijn schouder wanneer ik schrijf en ook ik herschrijf en herinterpreteer zijn chansons wanneer ik ze vertaal. Onge-manierd en zonder schroom, zoals de zanger zelf was. Georges Brassens zelf blijft natuurlijk meesterlijk ontsnappen aan wat voor interpretatie ook. Hij blijft ook voor mij een raadsel: een rebel zonder schandalen, een monogame libertijn, een revolutionair die revoluties haat (te veel volk!), een atheïst die niet kan zwijgen over god, een eenzaat met veel vrienden..."

Waar: Mozaïekcafé, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Aanvang: 15u00

Artiest: **Hans Mortelmans Trio**

Hans Mortelmans: zang en gitaar

Lodewijk Dedain: gitaar

Anton Lambert: contrabas

Prijs: gratis

Organisatie: Vrijzinnig Kortrijk (VC Mozaïek en huisverenigingen)

Meer info: +32 56 371615

info@vcmozaiek.be

www.vcmozaiek.be

INFO, TAART EN KOFFIE...

Voor en na het concert geven wij u graag informatie over onze komende activiteiten en de werking van Mozaïek. Het Mozaïekcafé is open van 14 tot 18 uur en omdat het feest is kan je er genieten van taart met koffie.

PINT OF SCIENCE BELGIUM

7 - 9 SEPTEMBER 2020

Het internationaal wetenschapsfestival Pint Of Science dat voorzien was voor de maand mei wordt uitgesteld naar september. De organisatie meldde ons het volgende:

"Het was geen makkelijke beslissing om te maken, maar we zijn ons ervan overtuigd dat het de enige juiste was. We beseffen dat het festival pas gepland staat in mei, maar wegens de grote onzekerheden tot dan, lijkt ons het organiseren van zoveel events in die omstandigheden meer dan uitdagend en een voedingsbodem voor heel wat extra vragen. Daarom beslisten we samen met de @pintsworld community om het festival uit te stellen en samen te komen (laat ons hopen) van 7-9 september in vreugde, met onze voorliefde voor bier, ... en met voldoende wetenschap."

HET PLANTJES WEEKEND

18, 19 EN 20 SEPTEMBER 2020

De lente is in het land en de natuur ontwaakt. Onder het motto 'vroeg begonnen is half gewonnen' starten we aan de voorbereidingen van het **Plantjesweekend 2020**.

Vorig jaar verkochten wij samen 10898 azalea's, goed voor een opbrengst van 76 286,00 euro! Met dat geld realiseert Kom op tegen Kanker waardevolle **zorg- en steunprojecten** voor (ex-)kankerpatiënten en hun naasten.

Mogen we ook komende editie rekenen op jullie inzet en enthousiasme? Dat zou geweldig zijn! Het Plantjesweekend vindt dit jaar plaats op **18, 19 en 20 september**. Noteer het weekend alvast in jullie agenda's.

Twijfelen je nog? Hier zijn **vier goede redenen om (weer) mee te doen**:

- Omdat je het mee mogelijk maakt dat kankerpatiënten de zorg krijgen die ze nodig hebben.
- Omdat je de mensen uit de buurt beter leert kennen.
- Omdat je zelf kunt kiezen waar en hoe lang je plantjes verkopen.
- Omdat het gewoonweg leuk is om te doen.

Voor meer informatie kan je nu al terecht bij de stafmedewerkers van het Vrijzinnig Centrum Mozaïek.

Op woensdagavond 26 augustus om 19u00 plannen wij een info-en planningsvergadering met betrekking tot het plantjesweekend 2020.

056 37 16 15
kotk@vcmozaiek.be

KLUISBOSWANDELING AFSPRAAK P4

ZONDAG 24 MEI 2020 OM 10.15U

Op zondag 24 mei spreken wij om 10u15 af op parking 4 tegenover het zeer pittoreske Chalet des Bruyeres, uitgebaat door de vroegere opticien Jan Vererfven uit Waregem. Wij vertrekken vanop die plaats voor een rustige, niet zware wandeling van plus minus vijf kilometer. We houden wel rekening met de minder geoefende wandelaars en maken het parcours aangenaam en zo gemakkelijk mogelijk. Op het tijdstip van de wandeling hopen wij ook dat eer prachtig weer en een stralende zon van de partij zal zijn.

Na de wandeling gaan wij in de Chalet des Bruyeres, een huisje van meer dan honderd jaar oud, afsluiten met een aperitief en een lekkere lunch. Je kunt kiezen uit een beperkt, maar heel lekker aanbod.

Je kan jouw deelname bevestigen via waregemplus@willemsfonds.be of via het nummer 0495539983

Plaats:
Enclus du Haut 49, 7750 Kluisbergen

DINA MOUTON OPENING TENTOONSTELLING

ZONDAG 7 JUNI 2020 OM 11.00U

Dinamaria Mouton brengt grafische- en schilderkunst in een andere dimensie. In haar werken staan de sierlijke bewegingen van het menselijk lichaam centraal. Verschillende van haar werken zijn geïnspireerd op de dansimprovisaties en dansweken waaraan zij meewerkt. Dit met het doel om de deelnemer zijn eigen waarheid en spirituele weg te laten terugvinden. De tentoonstelling is na 7 juni elk weekend open van 14 - 18.00u tot en met zondag 21 juni 2020 of op afspraak (inkom gratis)

Je kan jouw deelname bevestigen aan de receptie via waregemplus@willemsfonds.be of via het nummer 0495539983

Plaats: VC Poincaré

I.s.m. VC Poincaré

ERNA MOUTON OPENING TENTOONSTELLING

ZONDAG 30 AUGUSTUS OM 11.00U

Met Waregem Koerse staat het Paard natuurlijk altijd centraal. Daarom konden we het niet laten om Erna Mouton te vragen om met haar veel bekroonde werken rond het Paard deze tentoonstelling op te bouwen.

Plaats: VC Poincaré

I.s.m. VC Poincaré

Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

UPV NAMIDDAGEN KORTRIJK

BRU TECTURE MET KEN DE COOMAN

DINSDAG 12 MEI 2020

De mee door Ken De Cooman opgerichte BC Architects en BC Studies hebben wereldwijd een stevige reputatie verworven door hun expertise in het bouwen met lokale materialen. Daarbij doet BC Studies het onderzoekswerk, dat dan door BC Architects in de praktijk omgezet wordt. Hun werk is gepubliceerd in onder meer The Architectural Review, Dezeen en Archdaily.

ZO PAK JE DE MENOPAUZE AAN! INTERACTIEVE INFOSESSIE MET CINDY DUNON

DINSDAG 9 JUNI 2020

Jong, ouder, oud, vrouw of man: het is nooit te vroeg of te laat om je goed te informeren over de menopauze. Dus kom luisteren naar experte, verpleegkundige - menopauzeconsulente, Cindy Dunon en – vooral – vragen stellen, of je nu middenin de ongemakken van de overgangsjaren zit of door een behandeling vervroegd in de menopauze komt. En voor partners is dit ook geen ver-van-hun-bedverhaal... Cindy Dunon brengt bovendien ook een goodiebag mee voor alle deelnemers!

Inschrijven via info@vcmozaiek.be
Inkom: 5 euro (incl. koffie of thee)
i.s.m. Vormingplus Midden en Zuid West-Vlaanderen

Uit het nieuws GEPLUKT

Wijzigingen in de euthanasiewetgeving

De wilsverklaring euthanasie is onbeperkt geldig vanaf 2 april

De nieuwe wet van 15 maart 2020 zal ervoor zorgen dat de wilsverklaring voor euthanasie onbeperkt geldig blijft. Voordien moest je de wilsverklaring alle vijf jaar vernieuwen. De wetswijziging gaat in op donderdag 2 april. Vanaf dan hoef je dus niet meer om de vijf jaar een nieuwe aanvraag in te dienen.

Let op: alle wilsverklaringen die voor deze datum werden opgesteld blijven de beperkte geldigheidsduur behouden. Om ze onbeperkt geldig te maken dient men na 2 april een nieuwe wilsverklaring op te stellen.

Wat had je gedacht?

Coronozelheid

De pandemie veroorzaakt door het COVID-19-virus heerst op het moment dat ik dit schrijf en als we de alomtegenwoordige Marc Van Ransten van deze wereld mogen geloven zal ze ook nog heersen wanneer u dit leest. Ze heeft niet alleen gevolgen voor de volksgezondheid, voor de economie en voor het dagelijkse samenleven, maar ook voor de taal. De nieuwe woorden ontspruiten even snel aan het brein van allerlei scribenten als het virus zelf zich verspreidt. Ze zijn niet altijd even spiritueel en daarom waag ik het er ook maar eens op met de titel van dit stukje. Hij is naar ik denk niet beter en niet slechter dan, ik zeg maar wat, coronaparty, coronafeestje, coronahoesters, hamsterschaamte, hoestschaamte, coronababy, coronakabinet, kuchschermb, thuisquarantaine, paniekhamsteren, filevrij of social distancing. De meeste van die woorden zullen even snel uit ons vocabularium verdwijnen als ze erin gekomen zijn. Dat geldt trouwens ook voor de inhoud van dit stukje die even snel uit ons geheugen zal verdwijnen als het meeste wat u gelezen hebt.

Daarover wil ik het echter niet hebben, wel over het massagedrag dat overal opduikt rondom ons. Je kan het ook

kuddegeest noemen. In de eerste plaats weten zelfs geschoolde virologen blijkbaar niet exact wat het juiste aan te raden gedrag is. Dat komt omdat het vermaleddigde ding dat je zelfs geen organisme kan noemen, zich anders gedraagt dan deze experts hadden vermoed. Blijft het negen dagen hangen of drie weken, moet je een, anderhalve of twee meter afstand houden, is het gevaarlijker voor ouderen of juist ook voor dertigers en veertigers, mag je samenkomen met zijn duizend, vijfhonderd, vijftig of met zijn tweeën of alleen blijven al dan niet in de open lucht, kan het via voedsel, kleding, roestbrijs talen voorwerpen en huisdieren worden verspreid of niet - al die hypothesen zijn al de revue gepasseerd. Onnodig te zeggen dat naast die professionals talloos veel miljoenen nieuwe experts de kop opsteken en luidkeels allerlei onzin verspreiden, dat verschijnsel kennen we al als het over klimaatverandering, energiebesparing of voedselgezondheid gaat. Het internet en meer bepaald Google en de sociale media dragen daar in niet geringe mate toe bij, maar ook de vaak stuntelige manier waarop de overheid informatie verstrekt. Dat laatste komt wellicht door voortschrijdend inzicht bij de echte experts waardoor de voor-

schriften en raadgevingen wel eens tegenstrijdig worden. Geen wonder dat de (corona)politie duidelijkheid vraagt tot in het absurde toe: hoe ver mag je van huis wandelen, mag je met de motorfiets wandelen, mogen twee agenten (tegenwoordig heten ze inspecteur) in dezelfde auto op geringe afstand patrouilleren?

Als gevolg daarvan treden allerlei vormen van massagedrag naar voren. Merkwaardig genoeg zijn het vooral de onzinnige vormen daarvan die het snelst om zich heen grijpen. Met afstand houden, buiten winkels wachten, handen wassen heeft de massa moeite, terwijl dat toch eenvoudige handelingen zijn.

Maar wat zagen we wel? Winkelwagentjes vol WC-papier, spaghetti, ongezond blikvoedsel en rijst, ook al benadrukten mensen die het kunnen weten dat er voor alles voldoende voorraad is. Mensen die daar niet aan meededen stonden daarvoor soms voor lege rekken. Wat ook zeer in trek was zijn mondkapjes, ik moest tot mijn verbazing toekijken hoe mijn burens me plots doorheen een geknoopte zakdoek toespraken bij wijze van mondkapje. Alcoholgel, broodnodig in allerlei verzorgingssituaties, ontbrak

juist daar omdat weer eens een buur een voorraadjie had opgekocht omdat hij het nodig vindt om nauwkeurig twee keer per dag alle deurkrukken, lichtknopjes, liftknopjes en handvatten in mijn flatgebouw te “ontsmetten.” Volkomen nutteloos als we onze handen wassen, verzekeren alle deskundigen. En crimineel als je weet dat verzorgende mensen met tekorten zitten.

Aan gewone huishoudelijke producten is er blijkbaar geen gebrek, maar toch merk je dat kookprogramma's en kookwebsites nu plots coronamarecepten aanprijzen, dat wil zeggen koken met schaarse ingrediënten, een categorie die niet bestaat. Even vermakelijk vind ik de wijdverspreide gewoonte van allerlei instellingen uit de culturele, paramedische en cosmetische sfeer om bij het aankondigen van een tijdelijke schorsing eerst aan te geven dat ze bezorgd zijn niet alleen over de gezondheid van hun klanten en medewerkers maar ook over de algemene volksgezondheid. Ik heb het al meegemaakt vanwege providers en softwarehuizen, waar afstand intrinsiek is aan het genre. Iets gevaarlijker voor een harmonieus samenleven lijkt me de rare verwarring over oudere medemensen: je merkt soms dat mensen denken dat ouderen gevaarlijk zijn voor anderen, terwijl het net andersom is.

Mijn ingeboren neiging om menselijk gedrag in groep te wantrouwen belet me niet om ook positieve massagedragingen te ontwaren. Hoewel het naar mijn mening weinig zoden aan de dijk zet, kan ik het uithangen van lakens en het applaudiseren ter ondersteuning van de zorgverstrekkers alleen maar goedkeuren, meer zelfs, de eerste keer rond 11 uur 's morgens pakte het me tot de spreekwoordelijke krop in de keel toe. En het programma op de openbare omroep van negen tot twaalf, waarin allerlei mensen van goede wil hun duit in het zakje mogen doen, verdient ook alle lof, al vind ik het te melig naar mijn smaak en luister ik er dan ook niet naar.

Want, en ook dat is onder culturo's een massagedrag, zoals de door mij zeer beminde Gerard Walschap al schreef, de mens, ge kunt gij daar niet aan uit.

Doris heeft nu officieel een **PLANTSOEN**

Als je van Mozaïek naar het centrum wandelt of rijdt dan heb je net voor de Budabrug (dit is de eerste brug die je tegenkomt) op je rechterkant de Fabriekskaaai. Er is een pleintje met een bank. Dit is nu officieel het Doris Verlindeplantsoen. Het naambord staat er al van 04 mei 2019. Het ging om een dringende procedure. Doris was immers het gezicht en de organisator van Kom op tegen Kanker in Kortrijk. Gezien het in 2019 de dertigste verjaardag was van Kom op tegen Kanker wilde het stadsbestuur wel meewerken aan een dergelijke huldiging en eerbetoon aan Doris. Het werd echter een voorlopige in gebruik name van de straatnaam gezien de tijd te kort was om aan alle administratieve plichtplegingen te voldoen die zo'n nieuwe straat naam vergt. In de voorbije gemeenteraad in maart werd de straatnaam officieel goedgekeurd en vanaf nu heeft “ons Doris” een officieel plantsoen op haar naam. Iedereen die er langs komt kan er even verpozen.

TIJD voor diversiteit

powered by FMDO vzw

Karolina is een talent uit Polen met een groot hart en liefde voor mensen, verhalen, poëzie, sport, chocolade, bier,...

In de zomer van 2007 verloor ze haar hart, maar aan wie of wat?

*Kom je mee luisteren naar haar verhaal?
Wil je haar zelf vragen stellen?*

Schrijf dan in via info@vcpoincare.be
want er zijn een beperkt aantal plaatsen.

WANNEER: 22 april 2020 om 19u30
WAAR: VC Poincaré - Stormestraat 131, 8790 Waregem

WWW.FMDO.BE

Van het Geboorteland, FMDO vzw, Stormestraat 131, 8790 Waregem

Een project van met steun van in samenwerking met   Vermeulen(f) Jnds

JumpRock '20

28TH AUG

KNEUS
MUFFLER
JOHNNY GOT FAT
DJ M.V. (MATTYS VAN ACKEREP)

PARKING POINCARÉ
STORMESTRAAT 131
8790 WAREGEM

FREE CONCERT
HAPPY HALF HOURS 19u-19u30 & 22u-22u30